

GESCHIED- EN OUDHEIDKUNDIG GENOOTSCHAP
VAN VLAAMS-BRABANT

J. VERBESSELT

HET
PAROCHIEWEZEN
IN BRABANT

TOT HET EINDE VAN DE 13^e EEUW

Inhoudstafel van de 27 delen

1950

DRUKKERIJ CH. PEETERS

ZOUTLEEUW

Woord vooraf

Geachte lezer,

Dit werk heeft enkel tot doel een totaalindex te zijn van de inhoudstafels van het 27-delige werk van J. Verbesselt. Het eerste deel verscheen in 1950 en het laatste in 2001.

Dit werk moet de onderzoeker ook in staat stellen zijn/haar onderwerp op een eenvoudige (elektronische) manier te vinden.

Boekdeel Boeknr Kastnr	Bladzijde
Inhoudstafel - DEEL I nr. 1736 <Kast.2	
Voorwoord	- 5
Bibliografie	- 13
Verkortingen	- 26

Ieder "Deel" wordt afgesloten met zijn respectievelijk deel nr. Hier als voorbeeld "Einde Deel I"

Op de volgende pagina's vind u een alfabetische lijst der gemeenten die in de boeken voorkomen.

VVF afd. Dilbeek wijst alle verantwoordelijkheid af betreffende drukfouten

Welke gemeenten worden er behandeld?
De bladzijdenummer onder elk "DEEL" verwijst naar de bladzijde in dit werk

DEEL II (blz 12)	Amelgem Bever Grimbergen Hasselt Meise Nieuwenrode Oppem Sint-Brixius-Rode Strombeek
---------------------	--

DEEL III (blz 15)	Beigem Berchem Brusegem Ganshoren Humbeek Jette Koekelberg Londerzeel Neer-Over-Heembeek Ossel Ramsdonk Relegem Wemmel
----------------------	--

DEEL IV (blz 19)	Hamme Imde Kobbegem Laken Meuzegem Molenbeek Rossem Wolvertem Zellik
---------------------	--

DEEL V (blz 22)	Affligem Asse Baardegem Bollebeek Essene Hekelgem Mazenzele Meldert Mollem Sint-Ulriks-Kapelle
--------------------	---

DEEL VI (blz 26)	Anderlecht Bekkerzeel Dilbeek Groot-Bijgaarden Sint-Martens-Bodegem
---------------------	---

DEEL VII	Denderbelle
----------	-------------

(blz 30)	Dendermonde Herdersem Lebbeke Moorsel Nieuwborg Opwijk Sint-Gillis-bij-Dendermonde Vlassenbroek Wieze
DEEL VIII (blz 34)	Baasrode Bornem Hingene Mariekerke Nattenhaasdonk Sint-Amands Vlassenbroek
DEEL IX (blz 37)	Liezele Lippelo Puurs Ruisbroek Tisselt Willebroek
DEEL X (blz 41)	Blaasveld Buggenhout Epegem Heffen Heindonk Hombeek Kapelle-op-den-Bos Leest Malderen Merchtem Opdorp Steenhuffel Weerde Zemst
DEEL XI (blz 46)	Berg Elewijt Kampenhout Nederokkerzeel Perk Peutie Vilvoorde
DEEL XII (blz 50)	Hemelgem Kraainem Melsbroek Nossegem Sint-Lambrechts-Woluwe Sint-Pieters-Woluwe Sint-Stevens-Woluwe Steenokkerzeel

DEEL XII (blz 50)	Sterrebeek Wambeek Wezembeek-Oppem
DEEL XIII (blz 54)	Diegem Evere Haren Machelen Schaarbeek Zaventem
DEEL XIV (blz 57)	Boortmeerbeek Bukem Everberg Herent Hever Kortenberg Leuven Mechelen Meerbeek-Beisem Muizen Ostrem Tildonk Wespelaar Wijmaal
DEEL XV (blz 61)	Bertem Egenhoven Erps-Kwerps Huldenberg Leefdaal Loonbeek Neerijse Sint-Medard Sint-Verone
DEEL XVI (blz 64)	Duisburg Huldenberg Korbeek-Dijle Loonbeek Neerijse Tervuren Vosseme
DEEL XVII (blz 67)	Bosvoorde Etterbeek Hoeilaart Oudergem Overijse Rosieren Terhulpen Watermaal
DEEL XVIII	Brussel

(blz 71) DEEL XVIII (blz 71)	Drogenbos Elsene Obbussel Sint-Gillis Sint-Joost-Ten-Noode Ukkel Vorst
DEEL XIX (blz 74)	Alseberg Beersel Buizingen Dworp Eizingen Huizingen Linkebeek Sint-Genesius-Rode Waterloo
DEEL XX (blz 79)	Halle Lembeek
DEEL XXI (blz 82)	Itterbeek Oudenaken Ruisbroek Sint-Anna-Pede Sint-Laureins-Berchem Sint-Pieters-Leeuw Vlezenbeek
DEEL XXII (blz 86)	Gooik Sint-Kwintens-Lennik Sint-Martens-Lennik Wambeek
DEEL XXIII (blz 89)	Bevingen Borchtlombeek Katterm Ledeberg Liedekerke Lieferingen Meerbeke Neigem Pamel Pollare Strijtem Zandbergen
DEEL XXIV (blz 93)	Herfelingen Kester Leerbeek Oetingen

DEEL XXV (blz 96)	Herne Sint-Pieters-Kapelle TollembEEK Vollezele
DEEL XXVI (blz 99)	Edingen Galmaarden Lettelingen Mark
DEEL XXVII (blz 102)	Moerbeke Pepingen Beert Bellingen Bogaarden Heikruis Saintes Sint-Renildis Bierk

**Inhoudstafel - DEEL I
nr 1736/08 <KAST D2**

Voorwoord	- 5
Bibliografie	- 13
Verkortingen	- 26

**Boekdeel 1 - Algemeen Gedeelte
De wording van de parochies**

Algemeen Plan	- 28
Inleiding: >Status Quaestionis Eerste Periode - Tweede Periode - De Parochiegeschiedenis in België - De Draagwijdte - Het Gehalte	- 29
>Terminologie Diocesis en Parochia	- 38

**Deel 1
Het ontstaan van de parochies**

Hoofdstuk 1 Wanneer ontstonden de parochies?	
-De Parochies in het West-Romeinse Rijk tot 450	
>Het ontstaan van de parochie buiten de civitas	- 42
>Het zelfstandig worden van de parochie	- 45
-De Merovingische Tijd -- 450-750	
>Het parochiewezen in Gallië van 450 tot het begin van de 6e eeuw	
>De verwoesting van de oude parochies	- 46
>het weder oprijzen en zelfstandig worden van de parochies	- 47
>het omschrijven van de parochiegrenzen - Het zelfstandig worden van het parochiaal patrimonium	
>Waar ontstonden de eerste landelijke parochies, in de vici of in de villa	- 48
-Het parochiewezen in onze streken van 500 tot 750	
>De bisschoppen en missionarissen	- 51
>De inrichting van de bisdommen, de 6e eeuw - Grote figuren aan het werk, de 7e eeuw	
>De actie van de kloosters	- 61
>De invloed van de Domeinheren	- 64
>De geestelijke Domeinen - De Lekendomeinen	
-De parochies ten tijde van de Karolingers	
>De verbreiding van de villae novae en de opkomst van de nieuwe parochies	
>De Capitularia	- 72
>De wetgeving op de Tienden	- 76
>De parochies met een oud Tiendengebied - De drie- of vierledige verdeling van de Tienden.	
>De verbreiding der parochies in de verschillende gewesten	- 84
>De parochieverbreiding in Frankrijk	
>De parochieverbreiding in W-Duitsland	
>De parochieverbreiding in Nederland	
>De parochieverbreiding in onze gewesten: - Maas en Haspengouw - Tongeren en omgeving - De Kempen - De overige ge gewesten - Besluit	
>De gevolgen van de eerste algemene parochieverbreiding	- 100

Hoofdstuk II
Hoe ontstonden de Parochies?

-Wie bouwde de kerk en op welke gronden?	
>De Vicuskerk	- 103
>De Vicus ten tijde van de eerste Franken	
>De Vicus ten tijde van de Wording van het Groot Domein	
>De rol van de Vicuskerk	
>De Villakerk: De Heer – De kloosters en abdijen – De Fiscusdomeinen en Bisschoppen – De verdeling per streek	- 109
>Andere Wijzen van ontstaan: Het oprichten van de kerk in de Ager ecclesiae – in de loca deserta – op de plaatsen van de oude heidense erediensplaatsen – op de plaats, waar een heilige werd vereerd – de Divisio ecclesiae	- 114

Hoofdstuk III
Waar werd de Plaatselijke kerk gebouwd? - 123

Hoofdstuk IV
De Littekens van de Parochie

-De Kerkpatronen:	- 126
>De motivering der kerkpatronen – De Aard van de Stichting – Sint Martinuskerken – De abdi- en kapittelstichtingen – De stichtingen door Grondheren	
>De groepering van de Patroonheiligen	
>De plaatsnamen	- 135
>De Archeologie	- 140
>Het Landschap: Het Wegennet – De Grenzen – <i>De Uitgestrektheid</i>	- 142
>De Tiendenverdeling	- 144
>De Plaatselijke Overleveringen	- 144

Hoofdstuk V
De Vorming van de Parochie

>Oratoria, Basilicae, Capellae, die Gutskirche, de zelstandige kerk	- 148
-De Parochie	- 151
>Een eigen geestelijk bestuur	
>Rechten en plichten van de parochiepriester: de Zielesorg of Cura animarum – Het Dooprecht of Baptisterium – Het Begravenisrecht of cimiterium	
>Een eigen patrimonium met eigen bestuur: het Dos Ecclesiae – de Tienden	
>Een Eigen omschrijving met specifieke eigen verplichtingen: Haar Onstaan: Hoe ontstond de parochieomschrijving? - Van wanneer dateert de parochieomschrijving? - Waar moeten wij het ontstaan van de parochiegrenzen zoeken?	
>Specifiek eigen verplichtingen: Voor de geestelijkheid – Voor de gelovigen	
>De parochie tegenover de Bisschop	
>Hoe gebeurde de Officiële Oprichting van een Parochie?	
>Besluit Deel I	- 175

Deel 2
De ontwikkeling van het Parochiewezen
Eerste Periode
Het Laiciseren van de Parochies

Hoofdstuk I
Het ontstaan van het Eigenkerkwezen

>Het Probleem	- 178
>De Stellingen: Wat is een Eigenkerk? - Hoe Ontstaan - Ulich Stutz - Imbart de la Tour - De Volgelngen - De stelling van A. Poschl	- 179
>Het verder verloop van de Eigenkerk	- 192

Hoofdstuk II
De Eigenkerken gedurende de Feodaliteit (900-1050)

>De Commendatio ecclesiae	- 198
>Wat gewerd er van het Patrimonium?	- 199
>Onder welke voorwaarden schenkt een heer zijn kerk of een deel ervan aan derden?: in vruchtgebruik - in Beneficium	- 203
>Het einde van een periode	- 206
>Besluit	- 209

Tweede Periode
Op Nieuwe Banen

Hoofdstuk I

-De Reactie tegen de Laïcering der Parochies	
>De Opkomst van Nieuwe Abdijen en Kapittels en hun Inwerking op het Parochiewezen	- 210

Hoofdstuk II

-De Verhouding tussen Kerk, kerkheer en Bisschop	
>Patronaat en Incorporatie: 12e en 13e eeuw	
-De 12e eeuw:	
>De Vermogensrechterlijke Betrekkingen tussen Kerk, kerkheer en Bisschop: Wie moest betalen? - Hoe waren de 12e eeuw de meer geestelijke verhoudingen tussen kerk en bisschop en diens dienaren,	- 223
-Van eind 12e tot eind 13e eeuw:	
>patronaat en Incorporatie	- 227
>Het Dos van de Pastoor	
>De Benoeming van de Pastoor	
>In hoever strookt deze uiteenzetting met diens zienswijze van andere auteurs?	

Hoofdstuk III

-De Verhoudingen en toestanden in de parochies en tussen de parochies onderling	
>De Moeder- en Dochterkerken	- 237
>De vervallen titels	- 239
>De nieuwe titels	- 241
>Het verkrijgen van de parochierechten	- 243
>Het Verplaatsen van Parochiecentra	- 245
>De Grensbetwistingen	- 246

>De Verhouding van Abdij en Parochie	- 246
>De Kerkfabriek en de H. Geesttafel: De Kerkfabriek - De H. Geesttafel	- 247
>De Beneficiën: De Kapelaan - De Kosterij - De Legaten	- 249
>De Familiae ecclesiae	- 253
Besluit van Deel I en II	- 256

Deel 3

De organisatie van de Parochie

Hoofdstuk I

De Geestelijkheid

- <i>Verscheidene Benamingen van de Drager van het Pastoorsambt: Pastor - Presbiter en Sacerdos - Plebanus - Ecclesiasticus - Rector ecclesiae - De afleidingen van het woord "Parochia" - Curatus - Investitus - Persona - Magister</i>	- 258
- <i>De Bevoegdheden: De Rector ecclesiae - de Pastor Primitivus - de Persona Personatus - de Erfparochiaan, de Sacerdos mercenarius, de Vicarius, - de Aartsdiaken, de Aartspriester, de Deken, - de synodale Vergaderingen</i>	- 264
-Besluit	- 277

Hoofdstuk II

Het Parochiaal Patrimonium

- <i>Het Dotatiegoed</i>	- 279
- <i>De Tienden: Oorsprong - Inpalming - Reactie -Het Innen - De Verdeling - Het Beheer</i>	- 282
- <i>De Offergiften</i>	- 291
- <i>Het Bestuur van het Parochiaal Patrimonium</i>	- 294
- <i>De Kerkelijke Belasting</i>	- 295
- <i>Algemeen Overzicht</i>	- 298
- <i>Algemeen Besluit</i>	- 299
- <i>Aanhangsel: Woordverklaring</i>	- 302
- <i>Inhoudstafel</i>	- 313

Einde DEEL I

**Inhoudstafel - Deel II
nr1737 <KAST D2**

Voorbericht - 5

Algemene Inleiding

-Het administratief kader	- 10
-Het historisch kader: De gallo-romeinse tijd - De Frankische landname - De Karolingische periode - De hoge Feodaliteit	- 18
-Het geografisch kader: Land en Volk - Het wegennet - De waterlopen	- 28
-Inleiding van de Stof	- 33
-Schema van elke monografie	- 36
-Bibliografie	- 38

Tussen Zenne en Dender

Inleiding - 47

De Parochies van het Land van Grimbergen

-Het Land van Grimbergen: Benaming en oorsprong - Indeling	- 51
-Meise, de moederparochie van het Land van Grimbergen:	- 55
1. Meise, hoofd van Oppem, Amelgem , St-Brixius-Rode, Nieuwenrode en Hasselt	
2. Meise omvatte ook Grimbergen en Strombeek: De Dorpsstructuur, De Plaats van het Castrum, Van wanneer dagtekent de Parochiekerk, De parochiepatronen, De Grensafbakening	
-Besluit	- 74

Meise

-Het Geografisch Kader:	- 77
1. De Gemeente - 2. De Parochie	
-Het historisch kader	- 80
-Hoe en wanneer ontstond de Parochie?	- 85
1. Wanneer ontstond de Moederparochie?	
2. Op welke wijze verenigde de Moederparochie de afhankelijkheden?	
3. Hoe ontstond de Moederparochie: Het Wegennet - De Dorpskom - De Bodemontwikkeling en veldenverdeling - Vicus of villakerk?	
-De Parochie in handen van de heer en de abdijs Grimbergen	- 94
-De Grenzen	- 98
-De Bediening	- 99
-Het Patrimonium:	- 104
1. Het Curegoed - 2. Het kerk- en H.Geestgoed - 3. Het Tiendendomein	
-Besluit	- 125
-De algemene toestand in de 12e en 13e eeuw	- 126
-Hoksdonk	- 128
-De kerk	- 128

Hasselt

-Het Ontstaan	- 129
-Het Patrimonium	- 134

Oppem

-Het Kader	- 137
------------	-------

-Het Ontstaan	- 140
-De Patroon	- 142
-Het verder Verloop	- 143
-De Bediening	- 144
-Het Patrimonium	- 144
-Het Kerkgebouw	- 145

Sint-Brixius-Rode

-Het Onstaan	- 147
-De vorming van de Parochie: De Dorpskom - Het wegennet	- 153
-De Bediening	- 156
-Het Patrimonium	- 157
-De kerk	- 157

Amelgem

-Domein en Parochie	- 159
-Samenstelling en ligging van het Domein:	- 168
1. Het hof met landerijen	
2. De Mansionarii	
3. De cijnslieden	
-Samenvatting	- 177
-De Kapel en de Parochie	- 178
-Besluit	- 183

Nieuwenrode

-Het klooster en het Domein	- 185
-De verdere uitbreiding	- 191
-De Betekenis	- 202
-De Dorpskom en de reconstitutie van het oude klooster	- 204

Overzicht

- 209

Grimbergen

-Het abdijcomplex tegenover het dorpscomplex	- 214
Grimbergen onder de Berthouts:	- 218
1. Grimbergen-Borch - De Sint Salvatorstitel - Het heerlijk slot - De ligging tegenover de Motte - Hoe ontstond het St Salvatorskerkje en welke was haar rechtstoestand?	- 218
2. De Berthouts en het ontstaan van de abdij	- 225
-Het ontstaan en de rechtstoestand van de eerste kerk: het ontstaan van de abdij - de Advocatia	- 234
-Het grondbezit van de abdij op het einde van de 13e eeuw	- 242
-De abdij en de parochie van Grimbergen:	- 244
De Patronen van de kerk van Grimbergen	- 251
Scheiding van Parochie en Abdij	- 251
-De Bediening:	- 252
De Familia	- 253
-Het beheer van de Parochie	- 256
-De kerk	- 256
-Heienbeek - Lint - Oyenbrugge - Prinsen < Kasteel	- 264
-De abdij en de onderhorige parochies	- 267
1. De verhoudingen	- 269
2. De bediening	
3. Het toezicht	
4. De onderlinge betrekkingen	
-De Rechtstoestand van de Parochies onderling	- 273

Strombeek

-Het geografisch kader	- 275
-Het ontstaan	- 276
-Het verder verloop:	- 284
1. De borchbeek	
2. De afhankelijkheden van Meise	
-De Bediening	- 291
-Het Patrimonium	- 294
1. Het kerkgoed	
2. De Tienden	
-De Rechtstoestand van de Parochie	- 296
-De kerk	- 297

Bever

- 298

-Enkele beschouwingen	- 301
-----------------------	-------

Einde Deel II

**Inhoudstafel - Deel III
nr 1738 <Kast D2**

Wemmel

-Het kader	- 5
-Het Ontstaan: Waar hoe en wanneer ontstond de kerk?	- 6
-De moederparochie Wemmel	- 12
-De St-Servaasborre	- 17
-De Rechtstoestanden van de Parochie	- 17
-De Bediening	- 18
-Het patrimonium	- 21
-Het kerkgebouw	- 32
-Slotbeschouwingen	- 32

Relegem

-Het kader	- 35
-Het Ontstaan	- 35
-De Oriëntatie van de kerk	- 40
-Het verdere verloop	- 40
-Het Patrimonium	- 41
-De kerk	- 44

Berchem

-Het kader	- 45
-De oude Parochiegrenzen	- 46
-Het Ontstaan:	- 47
1. Het wegennet	
2. De Bodemgesteldheid en veldenindeling	
3. Het dorps<Kasteel	
4. De Dorpskom	
5. De afhankelijkheid van Wemmel	
6. De Parochiepatroon	
Hoe en wanneer ontstond de Parochie?	
-Berchem in de 13e eeuw	- 53
-De Bediening	- 54
-Het Patrimonium	- 54
-Het kerkgebouw	- 56

Koekelberg

- 57

Ramsdonk

-Het kader	- 63
-De Grenzen	- 64
-Het Ontstaan:	- 64
1. Het wegennet	
2. De Bodem- en veldenverdeling	
3. De Hoven	
4. De Dorpskom	
5. De afhankelijkheid van Wemmel	
6. De Parochiepatroon	
Wanneer ontstond de Parochie?	
-Het verder verloop	- 77
-De Bediening	- 77
-Het Patrimonium:	- 79
1. De Curegoederen	

2. Het kerkgoed	
3. De H. Geesttafel	
4. De Beneficiën	
5. De Tienden	
-Het kerkgebouw	- 83

Algemeen Overzicht - 84

De Moederparochie Ossel - 87

Ossel

-Het Kader	- 89
-Het Ontstaan:	- 89
1. De Dorpsstructuur	
2. De littekens: Brussegem – Londerzeel – Wolvertem	
-Het verder verloop	- 99
-De Bediening	- 103
-Het Patrimonium	- 105
1. Het kerkgoed	
2. Het Curegoed	
3. De Tienden	
4. De kerkelijke Feesten	
5. De Lasten	
-De kerk	- 110

Brussegem

-Het kader	- 111
-Het Ontstaan:	- 112
1. Het Wegennet en de Dorpskom	
2. Het pensioaat	
3. Hoe en wanneer ontstond de Parochie?	
-De algemene toestand van de Parochie in de 13e en 14e eeuw	- 120
-De Bediening	- 120
-Het Patrimonium	- 120
1. De Curegoederen	
2. De kerkgoederen	
3. De H. Geestgoederen	
4. De Tienden	
5. De Beneficiën	
6. De Lasten	
-De kerk	- 130

Overzicht - 131

Londerzeel

-Het Kader	- 133
-Het Ontstaan:	- 135
1. Het Wegennet	
2. De Borch	
3. De Veldenindeling	
Hoe en wanneer ontstond de Parochie?	
-De 12e en 13e eeuw	- 148
-De Bediening	- 151
-Het Patrimonium:	- 152
1. Het kerkgoed	
2. Het Curegoed	

3. De Tienden	
4. De Kapelanijen	
-De Kerk	- 156
-De H. Kruiskapel	- 157

Beigem

-Het Kader	- 159
-Het Ontstaan	- 160
1. Het Wegennet	
2. De Dorpsstructuur	
3. De Dorpskom	
-Het verder verloop	- 168
-De Bediening	- 172
-Het Patrimonium	- 173
1. Het Personaatsgoed	
2. Het Curegoed	
3. Het kerk- en Armengoed	
4. De Kapelanijen	
5. De Tienden	
-De Kerk	- 176

Humbeek

-Het Kader	- 177
-Het Ontstaan	- 178
1. Het Wegennet	
2. De Dorpsstructuur	
3. De Dorpskom	
4. Het Domein	
5. De gevolgen van het domein voor de parochie Humbeek	
-De Parochie in de 12e en 13e eeuw	- 189
-De Bediening	- 190
-Het Patrimonium	- 192
-Het Kerkgebouw	- 192

Besluit voor het Land van Grimbergen

- 195

De Abdij van Dielegem-Jette

-De Stichting	- 202
-De Overgang	- 211
-De Scheiding en twist met de abdij van Ninove	- 211
-De Bevestiging	- 215
-Het Verval en de Abdij Affligem	- 215
-De 13e eeuw	- 222
-De Parochiebediening	- 223
-Welke was de onderlinge rechtstoestand van de parochies van Dielegem?	- 224

Jette

-Het Kader	- 227
-Het Ontstaan:	- 228
1. De Bodem- en veldenindeling	
2. Het Wegennet	
3. Vanwaar deze drievoudige frankische nederzetting met een keltische hoofdkern?	
4. De Stichtingsperiode van de Parochie?	
5. De ligging van de kerk	
-Het verder verloop	- 234

-Bediening en Patrimonium	- 237
---------------------------	-------

Ganshoren

-Het Kader	- 239
-Het Ontstaan	- 239
-Ganshoren in de 12e en 13e eeuw	- 242

Neder-Over-Heembeek

-Het geografisch kader	- 245
Hoe moeten wij ons beider ontstaan indenken?	- 246
Sint-Lendrik; Het diploma van 673; De abdij van Sint-Cornelimunster	
-De dualiteit der Parochie	- 253
-De Opvolgers: de abdijen van Dielegem en Grimbergen	- 254
-Waar ontstonden de twee Parochiecentra?	- 257
-De Patroonheiligen	- 260
-De Bediening	- 260
-Het Patrimonium	- 262
-De Kerkgebouwen	- 263
-De Sint Lendrikskapel	- 271

Einde Deel III

**Inhoudstafel - Deel IV
nr 1739 <Kast D2****Wolvertem**

-Het geografisch Kader	- 5
-Het historisch Kader	- 7
-Hoe ontstond de parochieWolvertem?	- 11
-De Patroonheiligen	- 20
-Het verder Verloop	- 21
-De Abdij Dielegem te Wolvertem	- 27
-De taak van de abdij Grimbergen te Wolvertem van de 12e tot de 14e eeuw	- 33
-De abdij van Groot-Bijgaarden	- 35
-De Parochiegrenzen:	
1. De grens tussen Wolvertem en Meuzegem	
2. De grens tussen Rossem, Imde en Meuzegem. Besluit	- 41
-De Bediening	- 41
-Het Patrimonium:	
1. De Tienden	
2. Het Curegoed	
3. Het Kerkgoed	
4. Het Armengoed	
5. De Kosterij	- 49
-De Kerk	- 49

Meuzegem

-Het Kader	- 53
-Het Ontstaan:	
Hoe ontstond en evolueerde de Parochie?	
Wanneer ontstond de Parochie?	- 54
-De Kerkpatronen	- 61
-De Rechtstoestand van de Parochie	- 62
-De Heren van Pitsenburg	- 64
-De Bediening	- 66
-Het Patrimonium:	- 67
1. De Curegoederen	
2. De Kerkgoederen	
3. De H. Geesttafel	
4. De Lasten	
-Het kerkgebouw	- 69
Samenvatting	- 69

Imde

-Topografie:	- 71
1. Het Wegennet	
2. De Veldindeling	
3. De Hoven	
4. De Heren van Wolvertem en Imde	
5. De plaats van de Kerk	
-Het verder Verloop	- 82
-Het Patrimonium:	- 84
1. Het Kerkgoed	
2. De H. Geesttafel	
3. Het Curegoed	
-Het Kerkgebouw	- 86
-De Boskapel	- 87

Rossem

-St.-Medardus en Gilardus	- 89
-De Bediening	- 96
-Het Patrimonium:	- 96
1. Het Kerkgoed	
-Het Kerkgebouw	- 97
-Slosen	- 97
-Westrode	- 98
-Besluit voor Wolvertem	- 99

Het Domein van de Abdij Nijvel rond Brussel

- 101

Laken

-Het Kader	- 103
-Het Ontstaan: De Legendes	- 103
-De Topografie:	- 105
1. Het Wegennet en de waterlopen	
2. De Topografie	
3. De Heptarchie	
-Hoe ontstond de Parochie?	- 113
-Wanneer ontstond de Parochie?	- 114
-Het Dotatiegoed,	- 115
-St-Annaborre	- 117
-Het verder Verloop: Wie was de Eigenkerkheer te Laken	- 118
-Van Eigenkerk tot Patronaat	- 121
-De betrekkingen van Laken met Hamme	- 134
-Het Zegel	- 134
-De Bediening	- 135
-Het Patrimonium:	- 138
1. De Cure	
2. Het Kerkgoed	
3. De Tienden	
4. De Beneficiën	
5. De Kosterij	
-De Kerk	- 144
-Laken en haar afhankelijkheid Ossegem	- 147
-De kapel en de Parochie Laken	- 151
-Samenvatting	- 157

Molenbeek

-Het Kader	- 159
Het Ontstaan:	
Hoe ontstond de St-Janskerk?	
Het Wegennet en de Parochiegrenzen	
-Molenbeek is een stichting van Nijvel	- 167
-Waar ontstond de kerk	- 177
-Het verder Verloop in de 12e en 13e eeuw	- 179
Nieuwe stichtingen:	- 183
1. Jericho	
2. Het Begijnhof van de Wijngaard	
-De St-Catharinakerk als dochterkerk	- 189
-Welke was haar oorsprong?	- 194
-De Bediening	- 195
-Het Patrimonium	- 196
-De bijzonderste feesten te Molenbeek	- 198
-De Kerk	- 199

Hamme

-De oorsprong van de Parochie:	- 201
1. De Vita Gudulae en de overleveringen	
2. De St-Goedele, Hamme en de abdij Nijvel	
3. De oorsprong van de parochie Hamme:	
Het Domein en de veldenindeling en het Wegennet	
Het verband tussen Hof en Kerk	
-Hoe verliep de latere periode?	- 213
-De Bediening	- 223
-Het Patrimonium:	- 224
1. Het Curegoed	
2. Het Kerkgoed	
3. Het H. Geestgoed	
4. De Beneficiën	
5. De Kosterij	
-De feesten	- 228
-Het Kerkgebouw	- 228
Bijlage	- 237

Het Domein van St-Baafs in West-Brabant

- 245

Zellik

-Het Kader	- 247
De Oorsprong:	- 248
1. Het Wegennet	
2. De Topografie en veldenindeling: Overjette. Het Hooghof. Op-Zellik. Het Hof te Bettegem.	
3. De oudste documenten: De abdij van St-Baafs te Gent. De abdij Affligem: Neder-Zellik. Het Hoog Hof. De Molenkouter. Het Hof te Zellik.	
-Wat brengen ons deze elementen op voor het ontstaan en de evolutie van Zellik?	- 273
-Het verder Verloop	- 275
-De grenzen van de Parochie	- 283
-De Bediening	- 283
-Het Patrimonium	- 284
-De Kerk	- 286
-Neder-Zellik	- 287
-Samenvatting	- 290

Kobbegem

-Het Kader	- 291
Het Ontstaan:	- 292
1. St-Gorik en Maria-Magdalena	
2. Kobbegem in de oudste tijden:	
Het Wegennet	
De Topografie en de Veldenindeling	
De feodale toestanden	
Ging de kern van het domein van St-Baafs verloren, wat gewerd er van het overige onder Kobbegem?	
Wat gewerd er van St-Baafs?	
-Hoe en wanneer ontstond de St-Goriksparochie?	- 314
-Het verder Verloop	- 316
-Samenvatting	- 317

Einde Deel IV

**Inhoudstafel - Deel V
nr 1740 <Kast D2****Het Land van Asse - 5****Asse**

-Het geografisch Kader	- 7
-Het Historisch Overzicht:	
Asse ten tijde van de Nerviërs en Gallo-Romeinen	
Asse ten tijde van de Franken	
Asse, hoofdplaats van de Gouw	
-Het Ontstaan en de Ontwikkeling van de Parochie:	- 8
1. Welke was oorspronkelijk de omvang van de Parochie?	
2. Wanneer ontstond de moederparochie Asse? Uit welk tijdstip dagtekent de verbrokkeling?	- 18
3. Hoe groeide de Moederparochie Asse?	
4. Asse wordt een borchtkerk	- 21
5. De rechtstoestand van de parochie	
-De Parochie en de Abdij	
-Het Patrimonium:	- 26
1. Het kerk-, Armen- en Curegoed	- 26
2. Andere inkomsten van de Cure	- 33
3. Kerk- en Armentienden	- 38
4. Het Tiendenbezit van de abdij Affligem te Asse	- 41
5. De Kapelanijen	
6. De Kosterij	
-Het Gasthuis	- 56
-Het Kerkgebouw	- 59
-De H. Kruisen te Asse en Kruisborre	- 61
-De Kapel van Asse-ter-Heide	- 63

De Abdij Affligem

-Hoe Haffelgem eerst begon?	- 67
-Wat vernemen wij verder uit de stichtingsoorkonden van 1086?	
1. De oorkonde van Adela en haar zonen Hendrik en Godfried	
2. De oorkonde van Bisschop Geraard	- 73
-De uitstraling van de abdij	
Op geestelijk terrein	- 85
Het Affligems domein	- 92

De Parochie Affligem

-Hoe is ze ontstaan?	- 99
-Hoe moeten wij de parochie zien?	- 101

Hekelgem

-Het Kader	- 103
-Het Ontstaan	
-Het historisch-geografisch beeld:	- 104
1. Hekelgem	
2. Affligem	
3. Bleregem	
4. De Kluizerij	
5. Ten Bosch	
6. De grenzen	
Samenvatting	
-De ontwikkeling van de parochie	- 117

-De Bediening	- 121
-Het Patrimonium:	- 122
1. Het Curegoed	
2. De Kerk- en Armengoederen	
3. De Tienden	
4. De Beneficiën	
-Het grondbezit van de abdij te Hekelgem:	- 126
1. Het hof te Cauwenberg	
2. Het hof ter Sale	
3. De andere abdijbezittingen te Hekelgem	
-De Kerk	- 137

Essene

-Het Kader	- 139
-Het Ontstaan	
-Het historisch-geografisch beeld	- 139
-De ontwikkeling van de parochie na de 11e eeuw	- 148
-De bediening	- 150
-Het Patrimonium:	- 152
1. Het Curegoed	
2. De Kerk- en Armengoederen	
3. De Tienden	
4. De Kapelanijen	
5. De Sint-Gertrudiskapel	
-Het abdijgoed van Affligem te Essene:	- 154
1. De Bellemolen	
2. De Bona de Castro	
3. Het hof te Belle	
4. De Avenellemolen	
5. De andere bezittingen	

Meldert

-Het Kader	- 161
-Het Ontstaan	
-Het Historisch-geografisch beeld:	- 162
1. Het kultuurlandschap	
2. Het Water- en wegennet	
3. De dorpsaanleg	
4. De grenzen	
5. De parochie - De Patroonheilige	
-Het verder Verloop:	- 176
De bijzondere rechtstoestand van Meldert	
De scheiding van 1258	
-De Bediening	- 179
-Het Patrimonium	- 179
-Het abdijbezit te Meldert	- 180
-Samenvatting	- 187
-De Kerk	- 188

Baardegem

-Het Kader	- 191
-Het Ontstaan:	- 192
1. Het Wegennet	
2. De Veldenindeling	
3. De Ontwikkeling van het Kultuurgebied	
4. Affligem bewerkt de eenheid van de rechtsgebieden tussen Brabant	

en Vlaanderen	
-Het Ontstaan van de Parochie	- 202
-Het Verder Verloop	- 205
-De Bediening	- 206
-Het Patrimonium	- 206
-De Beneficiën:	- 208
1. De Sint-Margareta kapelanj	
2. De Hofkapel van Houtem	
-Het abdijbezit van Affligem	- 209
-Het Kerkgebouw	- 213

Mazenzele

-Het Kader	- 215
-Het Ontstaan:	- 215
De constituerende elementen	
Het ontstaan van het dorp en de parochie	
Wanneer ontstond de parochie?	
-De Bediening	- 222
-Het Patrimonium:	- 223
De Curegoederen	
De Tienden	
-De abdij Affligem en Mazenzele	- 224
-Samenvatting	- 225

Mollem-Bollebeek

- 226

Mollem

-Het Kader	- 227
-Het Ontstaan:	- 227
1. De rechtsgebieden	
2. De grenzen	
3. Het wegennet	
4. De oude plaatsnamen	
5. De Veldenverdeling	
6. De Dorpskom met de plaats van het hof en de kerk	
-Wanneer en hoe ontstond de parochie?	- 239
-Het verder Verloop	- 241
-De Bediening	- 243
-Het Patrimonium:	
Het Curegoed	
De Curetienden	
Kerk- en Armengoed	
De Beneficiën	- 243
-De Kerk	- 248
-Slotbeschouwingen	- 249

Bollebeek

-Het Ontstaan	- 251
1. De Rechtsgebieden te Bollebeek	
2. Het onbekend domein van de abdij Nijvel te Bollebeek – Mollem:	
1. De Cijngoederen: te Bollebeek, te Mollem	- 253
Wat leren ze ons voor Bollebeek en Mollem?	
3. De historische gegevens	- 264
Overzicht	- 270
4. Het ontstaan van de drie jurisdicties	- 271
5. De andere inpalmers van het domein Nijvel	- 272
6. De samenstelling en evolutie van het domein en het hof te Bollebeek	- 274

-De Parochie	
1. Hoe ontstond de parochie?	- 280
2. Wanneer het ontstaan van de kerk en de parochie plaatsen?	- 283
-Het verder Verloop	- 284
-Het Patrimonium:	- 285
1. De Curegoederen	
2. De Kerkgoederen	
3. De Tienden	
4. De Beneficiën	
-De Kerk	- 292
-Slotbeschouwingen	- 293

Sint-Ulriks-Kapelle

-Het Kader	- 295
-Het Onstaan:	- 295
1. De Grenzen	
2. Het Wegennet	
3. De Veldenverdeling	
4. De Dorpskom	
-De Parochie	- 303
-Samenvatting	- 311
-De Bediening	- 312
-Het Patrimonium:	- 312
1. Het Curegoed	
2. Het Kerkgoed	
3. De Tienden	
4. De Beneficiën	
-De Kerk	- 314

Einde Deel V

**Inhoudstafel - Deel VI
nr 1741 <Kast D2**

Bekkerzeel

-Het Kader	- 5
-Het Ontstaan	
-Voorafgaande gegevens - Bekkerzeel, de plaats en de betekenis van de Waarde:	- 6
1. Onder Groot-Bijgaarden	
2. Onder Sint-Ulriks-Kapelle en Bijgaarden	
3. Bekkerzeel	
Samenvatting en besluiten	
-Het Ontstaan van Bekkerzeel:	- 27
1. Het Wegennet	
2. De Veldenindeling	
3. De ligging van de kerk	
4. De Patroonheilige	
5. De Oorkonde	
6. Wie waren de Kerkheren	
-Overzicht	- 43
-De Bediening	- 44
-Het Patrimonium:	- 46
1. Het Curegoed	
2. Het Kerk- en Armengoed	
3. De Tienden	
4. De Kapelanijen	
-De Kerk	- 48

Groot-Bijgaarden

-De Abdij en de Parochie	- 53
-Het Kader	- 54
-Het Ontstaan:	
1. <i>De Bodem en het Wegennet</i>	- 54
2. <i>De Heren van Groot-Bijgaarden:</i>	- 59
>Het Domein van St-Baafs onder Zellik en Bijgaarden	
>De Heren van Groot-Bijgaarden in de 12e en 13e eeuw	
3. <i>De Abdij van Groot-Bijgaarden:</i>	- 81
>Het ontstaan en de Rechtsstatuut van de Priorij	
>De Plaats van het Klooster in het Desertum	
>Het verder Verloop	- 90
-Het Grondbezit:	
1. Het abdijcomplex	
2. Het eigen bedrijf	
3. Apud Honghersvelt	
4. Dilbeek	
5. Anderlecht	
6. Bodegem	
7. Lennik	
8. Borgt-Lombeek	
9. Sint-Ulriks-Kapelle	
10. Bekkerzeel	
11. Bijgaarden	
12. Zellik	
13. Wemmel	
14. Ossel	
15. Brussegem	
16. Bollebeek	

17. Meise	
18. Strombeek	
19. Bever	
20. Merchtem	- 102
21. Laken	
22. Wolvertem	
4. <i>De Parochie:</i>	- 110
1. Bekkerzeel omvatte oorspronkelijk een deel van Bijgaarden	- 116
2. Zellik omvatte oorspronkelijk een groot deel van Bijgaarden	- 117
3. Anderlecht omvatte voortijds het andere deel van Bijgaarden	
Waar, wanneer en door wie werd de parochie gesticht?	
-De Bediening	
Het Patrimonium:	- 119
1. Het Curegoed	- 122
2. Het Kerk- en Armengoed	
3. De Beneficiën	
4. De jaarlijkse feesten	
-De Kloostergebouwen	
-De Parochiekerk	

Sint-Martens-Bodegem

-Het Kader	- 125
-Het Ontstaan:	- 126
1. Het Wegennet	
2. Oorspronkelijk hebben wij twee dorpscentra te Bodegem	
3. De Veldenindeling - Het Hoevesysteem	
4. De Kerkhovelie	
5. De Kerkpatroon	
6. St-Martens-Bodegem en St-Martens-Lennik	
7. De oudste Heren van Bodegem	
8. De Rechtstoestand van de Parochie	
-De Betekenis van de Tiendengebieden	- 142
-Samenvatting	- 145
-De Bediening	- 146
-Het Patrimonium:	
1. <i>Het Personaatsgoed</i>	
1. De Omvang en Ligging	
2. De oorspronkelijke omvang van het Personaatsgoed	
3. Het personaatsgoed tegenover de andere dorpsgebieden	- 147
2. <i>Het Curegoed:</i>	
1. De Tienden	
2. Curegoederen	
3. Fundaties	- 152
3. <i>Het Kerkgoed:</i>	
1. De Gronden	
2. Cijnsen en Landpachten	
3. Ontvang in capuinen	
4. Erfrenten in rogge	
5. Ontvangsten in rinschen wijn	- 156
4. <i>Het Armengoed:</i>	
1. Erfrenten	
2. Ontvan in capuinen	
3. In rogge en erfrenten	
4. Ontvang in gelde en lantpachte	

5. Dese naevolgende partijen competeren onse kercke ende Armen gelijckelijck	- 159
6. Partijen onder Sint-Mertens-Lennick	
7. In 3 partijen heeft de kerck geen paert, den Armen wel.	- 162
8. Ontvang in boonen	- 163
9. Uitgaven	- 165
<i>5. De Beneficiën</i>	
-De Kerk	
-Overzicht	

Anderlecht

-Het Kader	- 167
Waterlopen en Wijken	- 168
-De Grenzen	- 172
-Het Wegennet	- 175
-Het Ontstaan:	
1. <i>Wanneer ontstond de Parochie?</i>	- 177
1. De Vondsten	- 177
2. Het Domein	- 183
3. De Plaatsnamen	- 184
4. De Veldindeling	- 184
5. De Moederkerk	- 186
2. <i>Hoe ontstond de Parochie?</i>	- 189
3. <i>Waar ontstond de Parochie?</i>	- 192
-Samenvatting	- 196
-Het verder Verloop	
Het Kapittel	- 197
De Parochie Anderlecht	- 205
De Verhouding van het Kapittel tot de Patroni	- 214
De Samenstelling en de Statuten van het Kapittel	- 217
Het Kapittel en de Parochie	- 218
Het Domein van het Kapittel	- 218
Sint-Guido	- 220
-De Bediening	- 224
-Het Parochiezegel	- 226
-De Betrekking tussen de Moederkerk en de afhankelijkheid Dilbeek	- 227
-Het Patrimonium:	
1. <i>Het Kapittelgoed:</i>	
1. Peda	
2. Carelvelt	
3. Het Mandaetgoet	
4. De Jaergetijden	
5. De Cijnsen	- 228
2. <i>Het Parochiaal Patrimonium:</i>	- 238
1. Het Curegoed.	
1. De Gronden	
2. Van Sinte Wije	
3. De Tienden	
4. Diverse Inkomsten	- 238
2. De kerk- en H. Geestgoederen	- 242
-De Tienden	- 242
-De Beneficiën	- 247
-De Familia	- 248
-Het Kerkgebouw	- 248

-De Afhankelijkheden:	- 252
1. De Kapel van Aa	- 252
2. Dilbeek	- 255
3. Itterbeek-Anderlecht	- 255
-Het Begijnhof	- 256

Dilbeek

-Het Kader	- 259
-De Grenzen	- 260
-Het Ontstaan:	
I. Waar ontstond de Parochie?	- 260
<i>De Dorpsgeografie</i>	
1. De Veldenindeling:	
1. Het Hongersveld	
2. Het Neerhof	
3. Het Hooghof	
4. Elegem	
5. Kattenbroek	
6. Moortebeek	
7. Begijnenborre	
8. Koeivijver	- 260
2. De Hydrografische structuur	- 273
3. Het Wegennet	- 273
4. Het Dorpscentrum	- 274
II. Wanneer ontstond de Parochie?	- 275
De Vita Alenae	- 275
Andere gegevens	- 277
III. Hoe ontstond de Parochie?	- 282
-De Ontvoogding van de Parochie. Haar Rechtstoestand en de daaruitvloeiende verwickelingen met het Kapittel van Anderlecht	- 284
-De Bediening	- 291
-Het Patrimonium:	
1. De Curegoederen	
1. Inkomsten van Tienden en offer	
2. De eigenlijke Curegoederen	- 292
2. Het Kerk- en H. Geesttafel	- 293
3. Het Tiendengebied:	- 293
Tiendenindeling van Dilbeek.	
1. De Thiende van Dilbeek	
2. De Groote Thiende	
3. De Thiende van Moortebeek	
4. De Thiende van Hongersveld	- 294
-De Kapelanijen	- 298
-De Kerk	- 300

Slotbeschouwingen

- 302

Einde Deel VI

**Inhoudstafel - deel VII
nr 1742 <Kast D2****Het Dender- en Scheldedomein van de abdij Lobbes en het Land van - 5
Dendermonde en Aalst****Dendermonde**

-Het Kader	- 9
-Het Ontstaan	
1. De HH. Hildoald en Christiana	- 10
2. De vorming van het Land van Dendermonde	- 12
3. De uitgestrektheid, de grenzen van Dendermonde	- 13
4. De interne formatie	- 14
-De Ontwikkeling	- 18
-Hoe ontstond en groeide de Hoofdkerk?	- 22
-De Kerkpatronen	- 29
-De Zelfstandigheid van de parochie Dendermonde	- 29
-Het verder Verloop	- 30
-De oorkonde van 1216	- 34

Nieuwborg

-Het Ontstaan	- 38
-Wanneer ontstond de parochie?	- 38
-Het verder Verloop	- 41

Vlassenbroek Sint-Gertrudis

-Samenvatting	- 44
---------------	------

Zwijveke Sint-Gillis bij Dendermonde

-Het Kader	- 45
-Het Ontstaan	
1. Het historisch milieu	- 46
2. Het geografisch milieu	- 47
3. De Opgravingen	- 48
4. Besluiten	- 52
5. De abdij Zwijveke en het overbrengen van de nieuwe parochiezetel	
-De rechtstoestand van de parochie en abdij Zwijveke	- 56
1. De Moederkerk	- 58
2. De Eigenkerk. Personaat en Presbyteraat	- 60
-De verplaatsing van het parochiaal centrum	- 68
-De Bediening	- 71
-Het Patrimonium	
1. Het Kerk- en Armenbezit	
2. De Tienden	
3. De Kapelanieën	- 72
-Samenvatting	- 74

Lebbeke

-Het Kader	- 77
-Het Ontstaan	- 78
-Het Wegennet en de Motte van Lebbeke	- 79
-Wenemaar	- 83
-Het Domein Lebbeke	- 83
1. Waar ontstond de parochie?	- 86
2 Een vicus- of een villakerk?	- 90
3. De Marialegenden en de bouw van de kerk	- 92
-Het verder Verloop	- 95
-Het Patrimonium:	
Cure-, Kerk- en Armengoederen	
De Tienden	
De Kapelanieën	- 97
-De Kerk	- 99

Opwijk

-Het Kader	- 101
-Het Ontstaan	- 102
1. De archiefgegevens	- 108
2. De H. Drievuldigheidparochie te Klei	- 110
3. De Hofkapel te Heistergem	- 114
4. De H. Drievuldigheid- en Sint-Paulusparochie van de Borcht en het Dorp	- 115
-Was Opwijk een Moederparochie in het Land van Dendermonde?	- 128
-De Rechtstoestand van de parochie	- 128
-Samenvatting	- 130
-De Bediening	- 131
-Het Patrimonium:	
1. De Kerkgoederen	
2. De H. Geesttafel	
3. Het Curegoed	
4. De Tienden	
5. De Kapelanieën	
6. De Kosterij	- 132
-Het Kerkgebouw	- 137

Moorsel

-Het Denderdomein van de Abdij Lobbes	- 139
-Het Kader	- 139
-Het Ontstaan	
1. De geografische elementen	
1. De Bodemverdeling	- 141
2. Het wegnnet	- 145
3. Andere gegevens	- 146
2. De historische elementen	
1. De Vita Gudulae	- 147
2. De Vita Berlindis	- 153
3. Sint-Ursmarus en de bezittingen van de abdij Lobbes te Moorsel	- 154
4. De bezittingen van de Sint-Pietersabdij van Gent	- 154
-Wanneer ontstond de parochie?	- 157
-Hoe ontstond de kerk en parochie Moorsel?	- 157
-Waar ontstond de eerste kerk?	- 159
-Van waar de Sint-Martenskerk of waarom de verplaatsing?	- 162
-De ontwikkeling van de parochie	
1. De overdracht van de altare	- 165
2. Het verder Verloop:	- 166
1. De verhouding van de patronus, de parochie en de bedienaar	- 167

2. De verhouding van de parochie en haar heren	
1. De Heren van Moorsel	
2. Het Kapittel van Dendermonde	- 168
3. De verhouding van de parochie en de Sint-Goedelekapel	- 176
4. De verhouding van de parochie en de Sint-Stevenskapel te Gevergem	- 176
5. Het Seendgerecht te Moorsel	- 178
6. Het Klooster van ter Borneken te Moorsel	- 180
-Samenvatting	- 182
-De Bediening	- 184
-Het Patrimonium:	
1. De Cureinkomsten	
2. De inkomsten van de kerk	
3. De Tienden	
De Kapelanijen:	
1. De Sint-Goedelekapelanij	
2. De Sint-Stevenskapelanij	
3. De Sint-Nicasiuskapelanij	- 185
-Het abdijbezit van Affligem te Moorsel	- 190
-Het Kerkgebouw	- 192

Herdersem

-Het Kader	- 195
-Het Ontstaan:	
1. Het Wegennet, Ten Beldeken en Sint-Goedele	- 196
2. Het Wegennet en de oude Dorpskom van Herdersem	- 201
3. De Veldenindeling	- 205
4. Het Domein van de abdij Lobbes te Herdersem	- 207
5. De Hren van Herdersem	- 208
-Overzicht	- 220
-De Bediening	- 222
-Het Patrimonium:	
Het Kerk-, Cure- en Armengoed	
De Beneficiën: OLV Ter Linden, De castrale kapel	- 222
-Het Abdijgoed te Herdersem. Enkele beschouwingen	- 226
-De Kerk	- 230

Wieze

-Het Kader	- 231
-Het Ontstaan	
1. De Grenzen	- 232
2. Het Wegennet	- 232
3. De Veldenindeling	- 233
4. Het domein van de abdij Lobbes	- 236
5. De Dorpskom	- 240
6. De Parochietitel	- 242
-De verdere Ontwikkeling	- 244
Wieze-Kapittel	- 245
Wieze-Aalst	- 253
-Samenvatting	- 254
-De Bediening	- 255
-Het Patrimonium:	
1. De Curegoederen	
2. Het kerkgoed en inkomen	
3. De Tienden	
4. De Kapelanijen	- 256
-De Kerk	- 259

Denderbelle

I. Het vroegere Landschapsbeeld	- 261
1. Het oud Wegennet	- 262
2. De Dorpskom	- 263
3. De Veldenindeling	- 266
II. Het Domein van de abdij Lobbes	- 268
III. Het Ontstaan van de Parochie	- 272
IV. Het Personaat	- 274
V. Denderbelle in de 12e-13e eeuw	- 275
-Het Parimonium	- 276
-De Kerk	- 276

Overzicht van het Denderdomein van Lobbes

- 277

Einde Deel VII

Het Scheldedomein van de abdij van Lobbes

- 5

Baasrode

-Het Kader	-11
-Het Ontstaan:	
1. Het Landschapsbeleid en de Veldenindeling	- 12
2. Het Wegennet en de Scheldevaart	- 17
3. De Dorpskom	- 20
4. Wanneer en hoe ontstond de parochie?	- 23
5. De abdij Lobbes	- 24
-Het verder Verloop	- 26
-De Bediening	- 31
-Het Patrimonium	
1. Het Curegoed	- 32
2. Het Kerkinkomen	- 35
3. De Armentafel	- 37
4. De Tienden	- 37
5. De Beneficiën	- 38
-De Kerk	- 39
-De Schipperskapel	- 40
-Samenvatting	- 41

Vlassenbroek

-Het Kader	- 41
-Het Ontstaan	- 41
-Het verder Verloop	- 50
-De Bediening en het Kerkgoed	- 51
-Slotbeschouwing	- 53

Sint-Amands

-Het Kader	- 56
-Het Ontstaan	- 56
I. Het Landschapsbeeld	- 56
1. De Meersen	- 56
2. De Kouters	- 57
3. De oude Briel	- 57
4. Het Rot en het oud Domein: Hoe is dit complex? - De omvang v/h complex	- 60
5. Het overige van Sint-Amands - Besluit	- 65
6. Welke rol heeft het wegennet hierbij gespeeld?	- 70
7. De Dorpskom	- 70
II. De abdij Lobbes te Sint-Amands	- 76
III. Het Personaat	- 80
-Samenvatting	- 84
-Het Patrimonium:	
1. De Cureinkomsten: 1. De Gronden; 2. De Tienden	- 86
2. De Kerkinkomsten	- 89
3. De H. Geesttafel	- 91
4. De Kapelanijen	- 92
-De Kapel van OLV-ten-Donkeren	- 93
-De Sint-Pieter- en Sint-Elooisommegang	- 94
-De Kosterij	- 94
-De Kerk	- 95
-Besluiten	- 95

Mariekerke

-Het Kader	- 97
-Het Ontstaan	
1. Het oude landschapsbeeld	- 99
2. De abdij Lobbes en haar Domein	- 105
3. Mariekerke in de 13e eeuw	- 106
-De Bediening en het Patrimonium	- 108
-Overzicht	- 110
-Slotbeschouwingen	- 112

Het Land van Bornem

- 115

Bornem

-Het Kader	- 119
- <i>Het Ontstaan</i>	
1. Het oude Landschapsbeeld	- 120
1. Het Broek- en Donkenland	- 122
2. De heiden en de bossen	- 124
3. De velden, akkers en kouters	- 126
2. Het Wegennet	- 131
3. De Dorpskom	- 132
-Hoeontstond de Parochie?	- 139
-Welke is de betekenis geweest van de Borch	- 142
-Bornem oorspronkelijk een Luiks gebied	- 144
<i>De Ontwikkeling van de Parochie</i>	
-Van Eigenkerk tot Patronaat - Van Kapittelkerk tot Kloosterkerk	
1. De oorkonde van Wenemaar van rond 1100	- 147
2. De bevestigingsbrief van bisschop Manasses van 1101	- 154
3. De bevestigingsbulle van Paus Pascal II	- 156
4. Het verder Verloop tot 1120	- 157
-De aanhechting van Bornem aan Affligem	- 159
-Welke was de plaats van het Bornems kapittel in het kader van de kanunnikengemeenschappen in Brabant?	- 163
-De Priorij Bornem	
1. Enkele geschiedkundige gegevens	- 166
2. Het eigen patrimonium	- 167
-De Tienden van Bornem, Haasdonk en Hingene en de heren van Grimbergen	- 175
-De verhouding tussen de parochie en de heren van Grimbergen	- 179
-De scheiding van de parochie en Priorij	- 180
-Slotsom	- 184
-De Patroonheiligen	- 185
-Het Patrimonium:	- 186
De Tienden	- 190
De Beneficiën	- 191
Het bezit van de Priorij	- 191
De Inventaris	- 191
-De Kerk	- 193
-Slotbeschouwingen	- 197

Hingene

-Het Kader	- 201
-Het Ontstaan	
1. Het geografisch milieu	- 202
2. Het Wegennet	- 203
3. de Veldenverdeling	- 206
4. De Historische gegevens	- 209
5. De kerkpatronen	- 211
-Samenvatting	- 212
-De verhoudingen tussen de Moederkerk Bornem en de parochie Haasdonk-Hingene	- 212
-De ontwikkeling van de parochies Haasdonk en Hingene	- 216
-De Bediening	- 219
-Het Patrimonium:	
1. Het Kerkgoed:	
1. De jaargetijden	
2. De renten van de kerk van Hingene	
3. Dit es der kerken van Hinghene rogghe, die men haer jaerlyx sculdich es	
4. Dit es der kerkenwijn van Hinghene, die men haer jaerlyx sculdich es	
5. Dit es der kerkenlant van Hinghene	- 221
2. Het Curegoed	- 224
3 Het Armengoed	- 224
4. De Beneficiën: 1. De Kapelanie; 2. De Kosterij	- 224
5. De Tienden	- 225
-De Kerk	- 231
--Samenvatting	- 231

Nattenhaasdonk

-Het Patrimonium	
1. De Cureinkomsten	- 238
2. De Kerkinkomsten	- 239
-Het verdwijnen van de parochie	- 240

Einde Deel VIII

**Inhoudstafel - Deel IX
nr 1744 <Kast D2**

Puurs

-Voorwoord	- 7
-Het Kader	- 9
-De Grenzen en de omvang van het primitief Domein en de Moederparochie	- 12
I. De Grenzen tussen de domeinen Puurs en Baasrode en de domeinen Bornem en Puurs	- 13
II. De Grenzen tussen Puurs-Ruisbroek-Willebroek-Tisselt	- 16
1. Ruisbroek: 1. De Voogdijrechten en -heren. - 2. De gegevens omtrent de Parochiegrenzen van Puurs en Ruisbroek	- 17
2. Willebroek-Tisselt	- 24
III. De Grenzen tussen Puurs, Liezele en Lippelo	- 26
-Besluit	- 27
-Het Ontstaan. Vooraf	- 29
I. Het geografisch milieu:	
1. Het Kultuurlandschap	- 30
Oppuurs	- 30
Puurs	- 31
2. Het bewoningsstelsel	- 39
3. Het Waternet	- 40
4. Het Wegennet	- 41
5. De Dorpskom	- 44
1. De Dorpsagglomeratie	- 44
2. Buiten de Dorpsagglomeratie	- 46
II. De Historische gegevens	
1. De Rijksabdij Cornelimunster en de Berthouts	- 50
2. De Kerkpatroon	- 54
III. Waar, wanneer en hoe ontstond de Parochie?	
1. Wanneer ontstond de Parochie?	- 55
2. Waar ontstond de Parochie?	- 57
3. Hoe ontstond de Parochie? Een Villakerk of een gemeenschapskerk?	- 57
-De verdere ontwikkeling van de parochie en het domein	- 61
-De verbrokkeling van het domein	- 65
-De verkoop van het domein	- 77
-De interne constitutie en de Rechtstoestanden van het Domein	- 85
I. Het Dominum	- 85
II. De Advocati of Voogden van Puurs	- 91
III. De Borggraven	- 106
IV. De Grondrechten:	- 114
1. Het allodiaal Goed	- 115
2. Het Feodum	- 118
3. De Cijnsgronden	- 120
4. De Tiendengronden	- 120
5. Andere Grondrechten	- 121
V. Het Uitbatingssysteem	- 122
VI. Het Beheer	
I. De Rechtspersonen:	- 125
1. De Heer en de Voogd	- 125
2. De Villicus, de Baljuws en de Schouten	- 125
3. De Hofjonger of Pander	- 129
4. De Corenhouder. De Preters. De Knapen	- 130
5. De Forestarii	- 131
6. Investitutus scriptorium	- 131
7. De Magister	- 131
8. De Nuntii	- 132
9. De Decimarus	- 132

10. De Schepen. De Laatschappen en Cijnshoven	- 133
11. De Seniores	- 138
12. De homines feudales of leenmannen	- 139
-Overzicht	- 139
II. De Ingzetenen	- 140
III. De Rechtspleging	- 143

De Wedersamenstelling van het Domein Puurs - 145

I. De Rechten:	- 146
1. Het Dominium en de Signoriteiten	- 146
2. De Regalia- en Voogdijrechten	- 146
II. De Eigendommen van Sint-Bernards te Puurs	- 147
I. De Eigen gronden	- 148
1. Het hof te Coolhem	- 148
2. Het Moer	- 151
3. De Voorste hoeve van Coolhem	- 151
4. De Achterste hoeve van Coolhem	- 151
5. De Moerhoeve	- 152
6. De Nieuwe hoeve	- 152
7. De hoeve te Merlegate	- 154
8. De hoeve te Wylecamere	- 155
9. Het Veer te Puurs	- 157
10. De hoeve te Prieel	- 160
11. Het Coolhemvelt	- 160
II. De Poortgronden van Sint-Bernards te Puurs	- 167
III. De Schooflanden en Schooftienden	- 168
III. De Lenen	
1. Het Leenhof van Grimbergen te Puurs	- 169
2. Het Leenhof van Ronse te Puurs	- 174
-Enkele gevolgtrekkingen	- 178
IV. De Cijnsen te Puurs	- 184
V. De Tienden	- 186
VI. De Bezittingen te Ruisbroek	- 195
-Besluit	- 197
De Verhoudingen	
1. De Betrekkingen Puurs-Affligem	- 199
2. De Betrekkingen Puurs-Sint-Bernards	- 200
-De Parochie in de 13e eeuw	- 201
-Het Gasthuis	- 201
-De Bediening	- 203
-Het Patrimonium:	
1. Het Curegoed	
2. Het Kerk	
-De Kerk	- 207
De Afhankelijkheden	
1. Kalfort	- 209
2. Eikevliet	- 216
3. Oppuurs	- 223
4. Breendonk	- 227
-Besluit	- 229
-Algemeen Overzicht	- 230

Ruisbroek

-Ruisbroek en de Rupel	- 233
-Het Ontstaan	- 235
1. De Berthouts	- 235
2. Het geografisch milieu	- 236
3. De plaats van de kerk en haar ontstaan	- 239
-Het verder Verloop	- 242
-De Bediening	- 243
-Het Patrimonium	
1. De Curegoederen:	
1. De Curelanden.	
2. De Tienden	
3. Cijns	
4. Erfrenten	
5. Jaargetijden	
6. De lasten van de Cure	- 244
2. De Kerkgoederen:	
1. Cijnsen competerende de kercke	
2. De Erfgoederen van de kerk	- 246
3. De Tienden	- 247
-De laatste "de Rusebroec" en de parochie	- 248
-De oude samenhang van Ruisbroek en Willebroek	- 251
-De Kerk	- 251

Willebroek

-Het Kader	- 253
-Het ontstaan:	- 254
-Wanneer is Willebroek ontstaan?	- 258
-Hoe is Willebroek ontstaan?	- 258
-Het verder Verloop	- 259
-De Bediening	- 263
-Het Patrimonium:	
1. Het Curegoed	- 263
2. Het Kerk- en Armengoed	- 263
3. De Tienden	- 264
-De Kerk	- 264

Tisselt

De Parochies Liezele, Lippelo, Malderen, Steenhuffel en Buggenhout - 273

Liezele

-Het Kader	- 277
-Het Ontstaan:	- 279
1. De geografische gegevens	- 279
2. De historische gegevens	- 282
-Het verder Verloop	- 288
-De Bediening	- 289
-Het Patrimonium:	- 289
1. De Curegoederen	- 289
2. Het Kerk- en Armengoed	- 289
3. De Tienden	- 290
4. De Fundaties	- 290
-De Kerk	- 290
-De Wolf	- 290

Lippelo

-Het Kader	- 291
-Het Ontstaan	- 292
1. Het Parallelisme met Liezele en Malderen	- 292
2. De geografische en historische gegevens	- 294
-Het verder Verloop	- 304
-De Bediening	- 308
-Het Patrimonium:	- 309
1. De Curegoederen	- 309
2. De Kerk- en Armengoederen	- 309
3. De Tienden	- 309
-De Kerk	- 310
-Besluit	- 310

Einde IX

**Inhoudstafel - Deel X
nr 1745 <Kast D2****Malderen - Opdorp**

-Landschapsbeeld	- 5
-Het Ontstaan. De geografische en historische elementen	- 6
-Het verder Verloop	- 13
-Samenvatting	- 17
-De Bediening	- 18
-Het Patrimonium:	- 18
1. De Curegoederen	- 18
2. Het Kerk- en H. Geestgoed	- 18
3. De Tienden	- 18
-De Kerk	- 20
-Opdorp	- 21

Buggenhout

-Het Kader	- 25
-Het Ontstaan:	- 26
1. Het Landschapsbeeld	- 26
2. De historische gegevens	- 37
1. De oorkonden van Affligem	- 37
2. De oorkonden van Zwijveke	- 40
3. De hoog-feodale strijd om Buggenhout en de Briel	- 43
4. De omvang en het rechtstatuut	- 49
5. De heren van Dendermonde contra Affligem	- 55
6. De rol van de parochie in dit kader	- 58
-De Bediening	- 61
-Het Patrimonium:	- 62
De Cure-, de Kerk- en Armengoederen	- 62
De Tienden	- 63
De Kapelanijen:	
1. De Capellania de Curia	
2. De castrale kapelanij	
3. De Sint-Niklaaskapelanij	
4. De Zielenkapelanij	
5. De capella hospitalis	
6. De Lazerij	- 65
-De Kerk	- 68
-Slotbeschouwingen	- 69

Steenhuffel

-Het Landschapsbeeld	- 73
-Het Ontstaan	- 74
-Het verder Verloop	- 80
-De Bediening	- 82
-Het Patrimonium:	- 83
I. Het Curegoed: 1. De Tienden. - 2. De landen	- 83
II. Het Kerkgoed	- 84
III. Het Inkomen van de Huisarmen	- 86
IV. De Kapelanijen. 1. De Zielemiskapelanij. - 2. De Sint-Niklaaskapelanij -	
3. De castrale kapel	- 88
-De Kerk	- 92
-Besluit	- 93

Merchtem

-Het Kader	- 95
-Het Ontstaan:	
1. De Voor-historische gegevens	- 97
2. De vorming van de Dorpskom	- 99
3. De historische gegevens	- 101
4. Het probleem van de eerste kerk – ter Spelt – en de Borchtkerk	- 104
-De parochie in de 12e en 13e eeuw	- 105
1. De Eigenkerk van Merchtem	- 105
2. Het groot Grondbezit en de Tienden van Affligem te Merchtem	- 108
-De Inventaris van het Affligems goed te Merchtem	- 119
-De Bediening	- 127
-Het Patrimonium:	- 130
1. Het Curegoed	- 130
2. Het Kerkgoed	- 131
3. De Tienden	- 142
4. De Kapelanijen	- 144
-Het Gasthuis	- 145
-Ter Spelt	- 147
-De school en Erfkosterij	- 148
-Het Kerkgebouw	- 149

De Moederparochie Zemst

1. De uitgestrektheid	- 151
2. Detailstudie	- 153
1. De taxatielijsten van het bisdom Kamerijk	- 153
2. Smal-Brabant en de Heide van Hoksdonk	- 158
3. De Zennedorpen	- 163
4. De Berthouts en de hertogen van Brabant	- 164
-Samenvatting	- 171
5. De Legendes	- 171

Zemst

I. Het Kultuurlandschap	- 173
1. Het wegennet	- 174
2. De bossen	- 176
3. De akkergronden	- 177
4. De beemden en broeken	- 180
5. De ingaheimnamen	- 182
6. De dorpskom	- 183
7. De andere elementen	- 184
II. De historische gegevens	- 188
Wat nu met beider jurisdicties?	- 190
Wat de oudste wegeniskaart van Zemst ons leert	- 191
-Het feitelijk ontstaan	- 196
-Het Personaatsbezit:	- 198
-De oorkonden van 1362-1372	- 200
-Het Personaatsbezit:	- 204
1. Het Personaatsbezit te Zemst	- 204
2. Het Personaatsbezit te Eppegem	- 207
3. Het Personaatsbezit te Weerde	- 208
4. Het Personaatsbezit te Kapelle-op-den-Bos	- 208
5. Het Personaatsbezit te Heindonk	- 209
6. Het Personaatsbezit te Heffen	- 209
-Het verder Verloop	- 210
-De Bediening	- 212
-Het Patrimonium:	- 213

1. Het Curegoed - De Erfpachten - De Curetienden	- 213
2. Het Kerkinkomen	- 216
3. Het H. Geestgoed	- 217
4. De Kapelanijs van OLVrouw	- 217
-De Kapel van OLV in het Hammeken	- 218
-De Kerk	- 219

Eppegem

1. Het Landschapsbeeld	- 221
2. Het Wegennet	- 225
3. De Dorpskom	- 227
4. De Historische gegevens: de de Eppegem's	- 229
-Het Ontstaan van de parochie	- 238
-Het verder verloop	- 242
-Het Patrimonium:	- 245
1. Het Curegoed	- 246
2. Het Kerkgoed	- 247
3. Het H. Geestgoed	- 247
4. De Beneficiën - 1. De OL-Vrouwkapelanijs - 2. De Kosterijs - 3. Het Gasthuis	- 247
-Het Kerkgebouw	- 250

Weerde

I. Het Landschapsbeeld - 1. Het Hofveld - 2. Het Weerdeveld - 3. Het Bergveld - 4. Het Weerdebroek en het Heiveld	- 255
-De Grenzen	- 261
II. De historische gegevens	- 261
-Het Ontstaan	- 265
-De Bediening	- 266
-Het Patrimonium:	- 266
1. Het Curegoed	- 266
2. Het Kerk- en Armengoed	- 267
-De Kerk	- 268

Kapelle-op-den-Bos

1. De Dorpsvorm	- 272
2. Het Personaat Zemst	- 277
3. De Vrijheid	- 279
-De Bediening	- 281
-Het Patrimonium:	- 281
1. Het Curegoed	- 281
2. Het Kerkgoed en H. Geestgoed	- 282
-De Kerk	- 283

Hombeek

1. Op-Hombeek en Neer-Hombeek	- 287
2. De kultuurgebieden	
1. Op-Hombeek	- 293
2. Neer-Hombeek	- 301
1. De hoven	- 301
1. Eggelgem	- 301
2. Carmosteijs	- 302
3. Wolfsputte	- 304
2. De Kouters en Velden	- 306
3. De Beemden	- 308
4. Het Wegennet	- 309

5. De Dorpskern	- 310
6. Het ingaheimgebied rond de Zenne te Hombeek	- 314
7. De grenzen van Hombeek	- 314
-Wanneer ontstond de parochie?	- 315
-Samenvatting	- 317
-Het verder Verloop	- 319
1. Van Eigenkerk tot Patronaat	- 319
2. De strijd om het behoud van de parochierechten	- 320
-De Bediening	- 333
-Het Patrimonium	- 334
1. Het Curegoed	- 334
2. Het Kerk- en H. Geestgoed	- 335
3 De Tienden	- 336
-De Kerk	- 339

Leest

-Het kultuurlandschap en het ontstaan van de parochie	- 341
-Samenvatting	- 350
-Wanneer ontstond de parochie?	- 351
-Het verder Verloop	- 353
-De Bediening	- 356
-Het Patrimonium	- 357
-De Kerk	- 357

Heffen

1. De ontwikkeling van het Kultuurlandschap	- 359
2. De Dorpskom	- 362
3. Het Wegennet	- 363
4. De historische gegevens	- 365
-Het ontstaan van de Parochie	- 369
-Het Personaat	- 374
-Samenvatting	- 375
-Het verder Verloop	- 375
-De Bediening	- 377
-Het Patrimonium	- 377
1. De Curegoederen	- 377
2. De Kosterij	- 377
3. Het Kerk- en Armengoed	- 378
4. De kapel van OL Vrouw ten Doorn	- 378
-De Kerk	- 378

Blaasveld

-Het Kader	- 381
1. Het <Kasteel of de Motte	- 382
2. De Dorpskom	- 385
3. Het Ontstaan	- 385
-Het verder Verloop	- 388
-De Bediening	- 389
-Het Patrimonium:	
1. Het Curegoed	- 390
2. De Tienden	- 390

Heindonk

1. Heindonk, afhankelijk van Zemst	- 391
2. Heindonk, deel van het Land van Rumst	- 392
3. Het Grondgebied	- 393
4. Het ontstaan van de parochie	- 395

Slotbeschouwingen

1. De uitgestrektheid	- 401
2. De ontwikkeling van het gebied	- 402
3. De rechtstoestanden	- 403
Parochiaal	- 403
Burgerlijk	- 404

Einde Deel X

Tussen Zenne en Dije

- 5

Vilvoorde

-Het Kader	- 7
-Het Ontstaan	- 10
I. De historische gegevens	- 10
1. De oudste kernen	- 10
2. De dominante kernen	- 13
3. De feodale kernen	- 18
Samenvatting	- 19
De hertogelijke politiek te Vilvoorde	- 20
II. De geografische gegevens	- 23
1. Het plan van Deventer	- 24
2. De kadasterplannen	- 28
Samenvatting	- 30
De Grenzen	- 31
Besluit	- 36
-Het Ontstaan van de parochie	- 37
-De parochie tijdens de Ontwikkeling van de stad	- 44
-De abdij Ter Kameren te Vilvoorde	- 44
-De Parochie en de bloei van de stad	- 58
1. Het Gasthuis van OL-Vrouw	- 59
2. De andere Gasthuizen en Godshuizen	- 64
3. Het Begijnhof	- 66
4. De Kapelanijen	- 70
5. De Kosterijen	- 71
6. De Kapellen van Koningslo en Houtem	- 72
-Samenvatting	- 73
-De Bediening	- 73
-Het Patrimonium	- 75
1. De Personaatsgoederen	- 75
2. Het Curegoed	- 76
3. Het Kerk- en Armengoed	- 77
4. De Tienden	- 83
-De Kerk	- 97

De Parochies Peutie - Perk -Elewijt

- 100

Peutie

-Het Kader	- 101
-Het Ontstaan	- 103
1. De Veldenverdeling	- 103
2. Het Wegennet	- 105
3. De Dorpskom	- 107
4. De verdeling in Klein- en Groot-Peutie	- 107
-Het verder Verloop	- 113
-De Bediening	- 115
-Het Patrimonium	- 115
1. Het Curegoed	- 115
2. Het Kerk- en H. Geestgoed	- 116
3. De Kapelanijen	- 116
4. De Tienden	- 116
-De Kerk	- 118

Perk

-Het Kader	- 121
-Het Ontstaan	- 124
1. De Veldenverdeling	- 124
2. Het Wegennet	- 127
3. De Dorpskom en de heren van Perk	- 129
1. Het <Kasteel. De heren van Perk	- 129
2. Het Kerkcomplex	- 135
3. Het Driescomplex en het Kerkveld	- 137
De andere kernen	- 141
Samenvatting	- 142
Waar en hoe ontstond de parochie? - Wanneer ontstond de parochie?	- 143
-Het verder Verloop	- 146
-De Bediening	- 152
-Het Patrimonium	- 153
1. Het Personaatsgoed	- 153
2. De Curegoederen	- 154
3. De Kerkgoederen	- 156
4. Het H. Geestgoed	- 157
5. De Kapelanijen	- 159
6. De Kosterij	- 162
7. De Tienden	- 162
-De OL-Vrouwommegang	- 163
-De Kerk	- 164
-Samenvatting	- 165

Elewijt

-Het Kader	- 167
-Het Ontstaan	- 171
1. Het Wegen- en Waternet	- 171
2. De Bodemverdeling	- 175
3. De Dorpskom	- 177
4. De historische gegevens	- 182
De Berthouts en het Steen. De heren van Elewijt en Perk. De Hertogen.	
De Tiendenverdeling	
-Het Ontstaan	- 190
-Het verder Verloop	- 193
-De Bediening	- 195
-Het Patrimonium	- 195
-De Kapelanijen	- 197
-De Kerk	- 197
-Samenvatting	- 198

Kamphenhout

-Het Kader	- 201
-Het Ontstaan	- 203
1. Het Wegen- en Waternet	- 203
2. De Bodemverdeling	- 207
1. De Plaetse - 2. De Streecke oft Quartiere gen. Ruysbeke ende Wildere. - 3. Het derde quartier Wilder - 4. Het vierde quartier Assint.	
3. De Dorpskom	- 227
4. De historische gegevens	- 230
-Besluiten	- 235
-Het verder Verloop	- 239
-De Bediening	- 243
-Het Patrimonium	- 244
1. De Cure-inkomsten	- 244

2. De Kerkgoederen	- 245
3. De H. Geestgoederen	- 247
4. De Kapelanijen	- 249
-De Grote ommegang	- 252
-De invloed van de abdij Kortenberg te Kampenhout	- 253
-De Kerk	- 255
-Samenvatting	- 257

Berg

-Het Kader	- 259
-Het Ontstaan	- 263
1. Het Wegennet en de waterlopen	- 263
2. De Bodemverdeling	- 264
1. De Bergenheide en Frijsel - 2. Bulsom - 3. Lelle - 4. Kutsegem - 5. Cauwegem - Volmersele - Colhem. 6. Het Lemmeken 7. Wijkhuizen	
3. Berg-dorp	- 274
4. De Dorpskom	- 277
5. De historische gegevens	- 279
-Samenvatting	- 281
-Het verder Verloop	- 284
-Lelle	- 286
-Berg	- 291
-De Bediening	- 292
-Het Patrimonium	- 294
1. Het Personaatsgoed	- 294
2. Het Curegoed	- 296
3. Het Kerkgoed	- 297
4. De H. Geestgoederen	- 299
5. De Kapelanijen	- 299
6. De Kosterij	- 300
7. De Tienden	- 300
-Het Kerkgebouw van Berg	- 301
-Het zaalkerkje van Lelle	- 302
-Samenvatting	- 303

Nederokkerzeel

-Het Kader	- 305
-Het Ontstaan en de Geschiedenis van het Domein	- 307
1. Het Wegennet	- 307
2. De Bodemverdeling	- 308
3. De Dorpskom	- 312
4. De historische gegevens	- 313
I. De oudste periode van het Domein	- 313
1. De abdij van Domein	- 314
2. De Sint-Michielsabdij	- 316
1. De eerste oorkonde van 1154	- 317
2. De tweede oorkonde van 1154	- 322
3. De bevestigingsbrieven van de bezittingen van Sint-Michiels	- 327
4. De oorkonden van 1173, 1176 en 1179	- 329
5. De niet gedateerde oorkonde van 1154-1186 van hertog Godfried III	- 331
II. De tweede periode van het Domein	- 333
1. Het pachtcontract van 1220	- 333
2. Het pachtcontract van de molen van Balckt van 1230	- 337
3. Het verpanden van de Tienden van Lies	- 338
4. Het verkrijgen van het Torfbroek	- 338

5. Het nieuwe pachtcontract van 1256	- 338
6. De volledige verkoop van het resterend goed van Denain in 1256	- 342
III. Het aandeel van de hertogen	- 345
IV. Sint-Michiels en de parochie	- 349
V. De Inventaris van het Domein	- 367
1. De Inventaris volgens de oorkonden van de 12e en 13e eeuw	- 368
1. De eerste kern	- 368
2. De uitbouw	- 369
3. De grote doorbraak	- 371
2. De Inventaris van 1661	- 372
3. Het Domus Listanae. De Beheerders. De Pachtters	- 379
4. Het Cijnsgoed	- 382
5. Het Leengoed	- 383
6. De molen van Balkt	- 383
De indeling van het Domein - 2. De Voogdij of advocatia	- 384
-Besluiten	- 386
-Het Ontstaan	- 387
-Het verder Verloop	- 387
-De Bediening	- 390
-Het Patrimonium	- 391
1. Het Personaats- en Curegoed	- 391
1. De Landen. 2. De Tienden. 3. De Cijnsgronden. 4. Accientia.	
5. Fundaties. 6. De Kapelanijgoederen. 7. Landen daer jaergetijden op beset staan.	
Enkele besluiten	- 397
2. De Kerk- en H. Geestgoederen	- 400
3. De Tienden	- 400
4. De Kapelanijen	- 402
-De Kerk	- 404
-Samenvatting en besluiten	- 407

Einde Deel XI

**Inhoudstafel - Deel XII
nr 1747 <Kast D2**

Steenokkerzeel

-Het Kader	5
-Ockinsale: 1. Het primitief domein Ockinsala; 2. Ockinsala?	10
I. Het Kultuurlandschap	19
1. Het Wegennet	19
2. De Bodemverdeling	22
3. De Dorpskommen	24
a. Steenokkerzeel	
b. Wambeek	
c. Humelgem	
II. De historische gegevens	
Het Domein van het Sint-Romboutskapittel	29
1. De omvang van het Domein	30
1. Het Kapittelgoed	33
2. Het goed van de heren van Ham of de voogden	
2. De Rechtstoestand van het Domein	44
1. Het Domein is een allodiaal goed	
2. De Voogdij	
-Het feitelijk Ontstaan	51
-Het verder Verloop	52
-De Bediening	55
-Het Patrimonium	57
I. De Curegoederen: 1. Cijnzen en renten - 2. Inkomen vanwege de kerk -	
3. De Curelanden - 4. Ander inkomsten	57
II. Het Kerk- en H. Geestgoed	60
III. De Kapelanijen	61
-De Kerk	62

Wambeek

-Is Wambeek een parochie geweest?	69
-----------------------------------	----

Humelgem

-Het Ontstaan	75
-Het verder Verloop	78
-De Bediening	80
-Het Patrimonium:	88
1. Het Personaatsgoed	88
2. Het Curegoed	89
3. Het kerk- en Armengoed	90
4. De Kapelanijen	90
5. De Kosterij	91
6. De Tienden	91
-De voornaamste feestdagen	93
-De Kerk	93

Melsbroek

-Het Kader	97
-Het Ontstaan	98
1. De Veldenverdeling	98
2. De Dorpskom	100
3. Het Wegennet	102
4. De historische gegevens	104
1. De archeologische vondsten	104

2. De naamverklaring Melsbroek	105
3. De Vita Permini. Sint-Lendrik en het Castrum	106
-Het ontstaan van de parochie. Waar, hoe en wanneer ontstond de parochie	116
-Het verder Verloop	117
Van Eigenkerk tot Patronaatskerk	117
-De Bediening	123
-Het Patrimonium	123
1. Het Persoons-en Curegoed	123
2. De Kerkgoederen	124
3. Het H. Geestgoed	125
4. De Kapelanijen	126
5. De Tienden	126
-De Kerk	127

De vallei van de Woluwe en haar bijlopen

Het blok Zaventem-Kraainem-Sterrebeek-Nossegem

blz 131

Nossegem

-Het Kader	137
-De Grenzen	138
-Het Ontstaan	141
I. Het Wegennet	142
II. De Bodemverdeling	143
III. De Dorpskom	145
IV. De historische gegevens	146
1. De abdij Nijvel	146
2. De heren van Nossegem	148
3. De invloed van de hertogen	151
-Waar, hoe en wanneer is de parochie ontstaan?	153
-Het verder Verloop	154
-De Bediening	163
-Het Patrimonium:	164
1. De Curegoederen	164
2. De Kerk- en H. Geestgoederen	164
3. De Kosterij	164
-Voskapel	165
-De Kerk	167

Sterrebeek

-Het Kader	169
-Het Ontstaan	171
1. Het Wegennet	171
2. De Bodemindeling	174
-Het verder Verloop	194
-De Bediening	196
-Het Patrimonium:	198
1. Het Curegoed	198
2. De Kerk- en Armengoederen	199
3. De Kapelanijen	200
-Feesten en begankenis	201
-Voskapel	201
-De Kerk	201

Wezembeek-Oppem

-Het Kader	203
-Het Ontstaan	206
I. Het Wegennet	206
II. De Bodemindeling	206
III. De Dorpskommen:	217
1. Wezembeek	217
2. Oppem	219
IV. De historische gegevens	224
-Waar, hoe en wanneer ontstond de parochie?	239
-Het verder Verloop	240
-De Bediening	242
Het Patrimonium:	243
1. De Curegoederen	243
2. Het Kerk- en Armengoed	244
3. De Tienden	244
4. De Kosterij	246
-De Kerk	246

Kraainem

-Het Kader	249
-Het Ontstaan:	250
1. Het Wegennet	250
2. De Bodemindeling	252
3. De Dorpskom	253
4. De historische gegevens	256
-Het Verder Verloop	263
-Kraainem en de abijen Affligem en Vorst	274
-De Bediening	276
-Het Patrimonium:	277
1. Het Personaats- en Curegoed	277
2. Het Kerk- en Armengoed	278
-De Kerk	278
-Samenvatting	280

De vallei van de Woluwe

blz 283

Sint-Pieters-Woluwe

-Het Kader	287
-Het Ontstaan:	288
1. De Grenzen	288
2. De Bodemgesteldheid	296
3. Het Wegennet en de Dorpskom	314
-De patroonheilige en het ontstaan van de parochie	315
-Het verder Verloop	317
-De Bediening	323
-Het Patrimonium	323
-De Kerk	324
-Stokkel	324
-Samenvatting	325

Sint-Lambrechts-Woluwe

-Het Kader	327
-Het Onstaan:	328
I. De drie Domeinen	328
II De Bodemindeling	329

1. De hoven aan de zijde van de Woluwe	329
2. De hoven aan de overzijde van de Woluwe	337
III. Het Wegennet en de Dorpskom	343
IV. De historische gegevens	344
-Het verder Verloop	348
-De Bediening	352
-Het Patrimonium:	352
1. Het Curegoed	352
2. Het Kerk- en Armengoed	353
-De Allendiger Mariën	354
-Samenvatting	356

Sint-Stevens-Woluwe

-Het Kader	359
-Het Ontstaan:	361
I. Het Wegennet	361
1. De Voorde van Neer-Kraainem	361
2. De Borch van Sint-Stevens-Woluwe en het knooppunt van de wegen	364
II. De Bodemverdeling:	368
De Dorpskouter - Het hof ter Kleinen Berg - Het hof ter Eiken - De Hoeven of Hovelieën	368
III. De Dorpskom	377
-Samenvatting	380
IV. De historische gegevens	381
-De patroonheilige en het ontstaan van de parochie	384
-Sint-Rombouts-Woluwe	386
-Het verder Verloop	391
-Het Gasthuis	394
-De OL Vrouwkapelanijs	396
-De Bediening	397
-Het Patrimonium:	398
I. De Curegoederen	398
II. De Kerk- en Armengoederen	399
III. De Beneficiën	400
-De Kerk	401
-Samenvatting	404

Einde Deel XII

Inhoudstafel - Deel XIII
nr 1748 <Kast D2

Zaventem

-Het Kader	5
-Het Ontstaan:	6
1. Het Wegennet	6
2. De Bodemverdeling	12
De belangrijkheid van de Woluwe en de watermolens van Zaventem	14
3. De Dorpskom	19
Samenvatting	25
4. De historische gegevens	25
-Waar, hoe en wanneer ontstond de parochie?	32
-Het verder Verloop	35
-De Bediening	39
-Het Patrimonium	40
1. De Curegoederen	40
2. Het Personaatsgoed	41
-De Kerk	43
-Samenvatting	45

Diegem

-Het Kader	47
-Het Ontstaan	50
1. Het Wegennet	50
2. Het Landschapsbeeld	56
3. De Dorpskom	62
4. De historische gegevens	70
Het Domein van de abdij Cornelimunster	71
Hoe zien wij de evolutie van het Domein?	83
-Het verder Verloop	95
-De Bediening	95
-Het Patrimonium:	96
1. De Personaats- en Curegoederen	96
2. De inkomsten van de kerk	99
3. De H. Geestgoederen	101
4. De Zielmiskapelarij	106
5. De Kosterij	107
6. De Processiën	107
-De Kerk	107

Machelen

-Het Kader	109
-Het Ontstaan:	112
1. Het wegennet	112
De Desbaan of baan van Brussel naar Mechelen	113
De Keulse baan	114
De Zaventem-Vilvoordeweg of Dieweg	119
De Aarschotse baan	121
2. De Bodemindeling	122
3. De Dorpskom	126
4. De historische gegevens	129
-Waar, hoe en wanneer ontstond de parochie?	135
-Het verder Verloop	137
-De Bediening	142
-Het Patrimonium:	142
1. De Personaats- en Curegoederen	142

2. Het kerkinkomen	145
3. De inkomsten van de H. Geesttafel	146
De Ziekmiskapelarij	148
-De Kerk	149
1. De tekening van M. Bollin	152
2. Archiefgegevens en andere	154
3. De andere tekening	174
4. Het grondplan van de kerk	177
De kerk in 1880	178
5. Enkele bijzonderheden	180
Besluit	181

Haren

-Het Kader	185
-Het Ontstaan	186
1. Het Wegennet	186
2. De Bodemgesteldheid	191
1. De beemden en Wolumont	192
2. De landbouwgronden	196
3. De Dorpskom	199
Flodorp	201
De Dobbelenberg	205
4. De historische gegevens	210
-Het feitelijk Ontstaan	216
-Het verder Verloop	217
-De Bediening	225
-Het Patrimonium:	226
1. Het Personaats- en Curegoed	226
2. Het Kerk- en H. Geestgoed	
3. De Kosterij	229
-De Kerk	230
-Besluiten	232

Evere

-Het Kader	235
-Het Onstaan:	237
1. Het Wegennet	237
2. De Bodemverdeling	243
1. De Landen - 2. De Beemden	
3. De Dorpskom	247
1. De Straatkern	247
2. De <Kasteelkern	248
3. De Kerkkern	252
4. Het Domein	255
1. Het Eigengoed van de heren van Evere	255
2. Het Cijnsgoed van de heren van Evere	263
3. De Leengoederen	283
4. De heerlijke rechten	286
5. Andere delen van het oud domein buiten Evere	288
6. De inpalming van het Domein en de <Kasteleinen van Brussel	291
7. Sint-Vincentius en Evere	298
-Samenvatting. De wedersamenstelling van het Domein van Soignies	302
De Interne constitutie	308
Besluiten en het Ontstaan van Evere	310
-Het verder Verloop	315
De overdrachtsoorkonde van 1120	318
-De Bediening	323

-Het Patrimonium:	324
1. Het Curegoed	324
2. Het Kerk- en Armengoed	326
De Tienden	332
De Kosterij	332
-De Kerk	333

Schaarbeek

-Het Kader	335
-Het Ontstaan:	336
1. De Grenzen	336
2. Het Wegen- en Waternet	338
1. De oude Leuvense baan - 2. De oude Mechelse baan - 3. De Postweg Keulse baan, de Heerbaan en de Neerweg	
3. De Bodemverdeling	356
4. De Dorpskom	361
1. De Kerkkern - 2. De Voortbruggekern - 3. Het Borchtcomplex	
5. De historische gegevens	365
De Sint-Servaasborre	369
-Samenvatting. Het Ontstaan van de parochie	371
-Het verder Verloop	372
De OL-Vrouwkapelanie en Kosterij	377
De Kluis	380
-De Bediening	381
-Het Patrimonium:	382
Het Curegoed	382
-De Kerk	383

Einde Deel XIII

De Personaten Wespelaar en Boortmeerbeek

blz 5

Wespelaar

7

-Het Kader	7
-Het Ontstaan	8
I. De studie van het milieu	8
1. De Bodemverdeling	8
2. Het Wegennet	10
3. De Dorpskom	12
II. De historische gegevens	15
Waar en hoe ontstond de Parochie?	18
Wanneer ontstond de Parochie?	19
-Het verder Verloop	20
-De Bediening	35
-Het Patrimonium:	36
1. Het Curegoed	36
2. Het Kerk- en Armengoed	38
3. De OL-Vrouwkapelaniij	38
4. De Sint-Hubertusviering	39
-De Kerk	39

Boortmeerbeek

40

-Het Kader	40
1. Het Streekkader en de betekenis van Boortmeerbeek	40
2. Het eigen kader	42
-Het Ontstaan:	43
I. Het Landschapsbeeld	43
1. De Bodemverdeling	44
2. Het Wegennet	51
3. De Dorpskom	52
II. Waar, hoe en wanneer ontstond de Parochie?	53
-Het verder Verloop	56
-De Bediening	64
-Het Patrimonium:	66
1. De Cure	66
2. De Personaatsgoederen	67
3. Het Kerkgoed	68
4. De H. Geestgoederen	70
5. De Zielmiskapelaniij	71
-Overzicht	72
-De Kerk	73

Hever

77

-Het Kader	77
-Het Ontstaan:	78
I. Het Kultuurlandschap	78
II. Het Wegennet	84
III. De Dorpskom	86
-De historische gegevens	87
-Samenvatting	93
-Waar, wanneer en hoe ontstond de Parochie?	93
-Het verder Verloop	95
-De Bediening	97
-Het Patrimonium:	97

1. Het Curegoed	97
2. Het Kerkgoed	98
3. Het H. Geestgoed	99
4. De Kosterij	99
-De Kerk	100

Muizen 101

-Het kader	101
-Het Ontstaan:	103
1. De studie van het Landschapsbeeld	103
2. Het Water- en Wegennet	108
3. De Dorpskom	110
4. De historische gegevens:	110
De opgravingen	112
Hoe en waar ontstond de kerk?	114
De karolingische kerk	119
De rechtstoestand van de kerk	121
De patroonheilige	125
De scheiding van Muizen van de moederparochie in 1255	126
-Bediening	129
-Het Patrimonium	129
-De Kerk	130

Mechelen 135

-Het Ontstaan	135
-De Ontwikkeling van de Parochie	150
1. Hanswijk	154
2. Walem	156
3. Bonheiden	161

Leuven 165

-Het probleem van de moederparochie	165
-Leuven is een moederparochie	171

Herent 179

-Het Kader	179
-Het Ontstaan:	182
1. Op de grens van Kamerijk en Luik	182
2. Het Wegennet	183
3. De indeling van de bodem	185
4. De Dorpskom	188
-Besluit	192
-Het verder Verloop	193
-De Bediening	200
-Het Patrimonium:	200
1. De Personaatsgoederen	200
2. De Curegoederen	201
3. De Kerk- en H. Geestgoederen	213
4. De Kapelanijen	213
-Het Kerkgebouw	214

Wijmaal 216

Ostrem 219

Tildonk	227
-Het Kader	227
-Het Ontstaan:	229
1. De Bodemverdeling	229
2. Het Wegennet	232
3. De Dorpskom	23
-Het verder Verloop	235
-De Kloostergoederen te Tildonk	238
-De Bediening	240
-Het Patrimonium	241
-Het Kerkgebouw	242
-Slotbeschouwingen	243
Buken	245
Meerbeek-Beisem	248
Meerbeek	249
-Het Kader	249
-Het Ontstaan:	250
1. Het wegennet	251
2. De Bodemverdeling	255
3. De Dorpskern	257
-Wie waren de heren en de bouwers van de eerste kerk?	261
-Het verder Verloop	263
-De Bediening	272
-Het Patrimonium:	273
1. De Curegoederen	273
2. Het Kerk- en H. Geestgoed	274
-De Kerk	275
-Samenvatting	277
Beisem	277
-Het Kader	279
-De grenzen van de oude parochie Beisem	281
-Het Ontstaan	283
-Waar, hoe en wanneer ontstond de Parochie?	290
-Het verder Verloop	293
-De Bediening	295
-Het Patrimonium	296
-De Kerk	298
-Slotbedenkingen	299
Everberg	301
-Het Kader	301
-Het Ontstaan:	303
1. Het Wegennet en de Everberg	303
De Everberg en zijn Borch	304
2. De Bodemverdeling	308
3. De Dorpskom	310
-Waar, hoe en wanneer ontstond de Parochie?	313
-Het verder Verloop	318
-Besluit	339
-De Bediening	339
-Het Patrimonium	340
-Het Curegoed	340

-De Kerk	341
-Overzicht	342

Kortenberg	345
-Het Kader	345
-Het Ontstaan:	349
1. Het Wegen- en Waternet	349
De woonkernen	351
2. De Bodemverdeling	353
I. Het Landbouwareaal	353
II. Het Broekgebied	366
3. De Kortenberg of het Bosgebied	369
4. De Dorpskom	372
5. De historische gegevens	373
-De Kerkpatronen	384
-Het Ontstaan van de Parochie	385
-Het verder Verloop	388
-De verplaatsing van de Bergkerk naar de Nerenberg	390
-Kortenberg en Leliendal	392
-Recrutering	392
-De Pitantie	393
-Het Gasthuis	393
-De Abdijgoederen	395
-De Abdij en de Parochie	400
-De Rechtstoestand	401
-De Pastoors	405
-De Pastorij	407
-Het Patrimonium	408

Einde Deel XIV

Erps-Kwerps

-Het Kader	8
-Het Ontstaan:	
I. De Bodemverdeling	10
Edegem	11
Het dorpscomplex	18
1. Het hof te Ingerstrate	
2. Heuvelingen	
3. Het hof ter Brugge	
4. Het probleem van de hoven ten Driesche, Ransem en Quaederebbe:	
1. De ligging van de hoven	
2. De historiek van de hoven: Ransem; Kwerps	
5. De hoven ten Velden, ten Bruul en te Looebeke	
6. Silsem	
7. Preutegem	
8. Hendersem	
9. Schoonaarde	
10. Wijnegem	
De bebouwing van het ladbouwareaal te Erps	58
Besluiten	59
II. Het Wegennet	62
III. De Dorpskommen van Erps en Kwerps	
1. De Dorpskom van Erps	67
Het plan van de Dorpskom	77
Besluit	
Waar, hoe en wanneer ontstond de parochie Erps?	81
2. De Dorpskom van Kwerps	82
Waar, hoe en wanneer ontstond de parochie?	89
-Het verder Verloop	95
Erps	95
Erps en de abdijen Kortenberg, ter Kameren en Sint-Michiels. De Sint-Jans- en Sint-Elisabethgasthuizen	102
-De Bediening	111
-Het Patrimonium	115
1. De Curegoederen	
2. Het Kerk- en Armengoed	
3. De Kapelanijen	
De Kosteren	
-De Kerk	117
Kwerps:	125
De Parochie vanaf de 12e tot de 14e eeuw	125
Het Patrimonium:	128
1. De Curegoederen	
2. De Kerk- en H. Geestgoederen	
3. De Kosterij	
4. De feesten	
-De Kerk	130
-Samenvatting	135

I. De Voerevallei	145
Bertem en het domein van de abdij Corbie	149
Het Kader	149
Het Ontstaan	154
1. Het Wegennet	154
2. De Bodemverdeling	165
3. De Dorpskom	175
1. de rechteroever van de Voer	178
2. de linkeroever van de Voer	181
4. De historische gegevens	192
De omvang van het Domein	197
1. Bertem en de afhankelijkheid Buken	197
2. Egenhoven	200
1. de unie met Sint-Verone	
2. Egenhoven een zelfstandige parochie	
3. welke parochietitel?	
3. Neerljse, Loonbeek en Huldenberg	213
De Parochiepatroon	215
Sagen en legenden	216
-Waar, hoe en wanneer ontstond de Parochie?	218
-Het verder Verloop	220
I. De abdij van Corbie en Bertem	221
1. De oorkonde van 1112	221
2. De oorkonde van 1155	224
3. De bulle van paus Pascal II van 1115	225
II. Corbie en de voogden van het domein, de heren van Heverlee	230
De emancipatiekeure van Bertem van 1219	233
De hertogelijke keure van Bertem van 1225	241
-Samenvatting	253
III. De inventaris van het overgebleven Corbie-domein	
1. De inventaris van 1498	254
2. De inventaris volgens latere gegevens	
3. Het Laathof van Corbie	259
4. De inventaris volgens de Leen- en Cijnsboeken van Corbie:	
1. het leengoed van Corbie van de heren van Heverlee uitgegeven -	
2. het in leen uitgegeven Cijnsboek	
3. het hof te Daelhem	261
-Samenvatting	274
-Het Kloosterbezit te Bertem sinds de 13e eeuw	275
1. de abdij Affligem	275
2. de abdij Park: 1. het pachthof nabij de Sint-Medaartskapel	
2. de Sint-Veronemolen - 3. het Boonhof of hof te Dalem - 4. het hof	
ten Munk te Egenhoven	279
3. Terbank	296
4. Andere geestelijke instellingen	296
-Samenvatting	299
-Wat is er gebeurd met de afhankelijkheden?	299
1. Sint-Medard	299
2. Egenhoven	307
-De Bediening	308
-Het Patrimonium:	309
1. Het Curegoed	309
2. Het Kerk- en Armengoed	310
3. De Kapelanieën	311
4. De Kosterij	312
-De Kerk	315
-Samenvatting	315

Sint-Verone**319**

1. De Plaatsbespreking	322
2. De vaststelling van J. Bruez en J. Mertens	328
3. De historische gegevens	333
-Sint Verone is een zelfstandige parochie geweest:	338
1. Het Kerkgoed	338
2. De Curegoederen	339
3. De H. Geesttafel	341
4. Doop- en begrafenisrecht	341
5. De fundaties	343
6. De feestdagen	343
7. De Tienden	344
8. De Priesteragie	344
9. Eigen pastoors	346
10. De Kosterij	348
11. De kerkmeesters	348
12. De kerkpatroon	349
13. Nog andere historische gegevens	350
14. De omschrijving van de parochie	352
15. De Sint-Veronelegende	354
-Samenvatting	358
-De verdere ontwikkeling van de parochie	361

Leefdaal**365**

-Het Kader	365
-Het Ontstaan:	369
I. Het Wegen- en Waternet	369
II. De veldenverdeling	373
III. De Dorpskom	386
1. Sint-Hubertus	387
2. Het <Kasteel	390
De behuizing	392
1. Vanaf het <Kasteel, langs de <Kasteelstraat en de kerkring naar de Mezestraat	393
2. De Weemolen en Koudeik	403
3. Raffelberg	412
4. De Hegge en omgeving	415
5. Schreienberg en Honsberg	416
6. Het hof te Bruul en omgeving	423
7. De Kutze-Vrebos en Diependaal	424
8. De andere zijde van de Dorpsstraat	428
9. Langs de Baggelstraat naar Sint-Verone	432
10. De Hoogberg-Slagberg en Voerbeek	443
Samenvatting en besluiten	444
IV. De historische gegevens	452
-Het verder Verloop	457
-Het wereldlijk bezit van Affligem	469
-De Bediening	478
-Het Patrimonium:	478
Het Curegoed	
Het Kerk- en H. Geestgoed	
De Kosterij	
De Kapelanieën	
-De Kerk	481
-Samenvatting	487

Einde Deel XV

Vossem

5

-Het Kader	10
-Het Ontstaan:	10
I. Het Wegen- en Waternet	15
II. De Bodemverdeling	
1. Het ontstaan van het hof Termunck	
2. De andere delen van Vossem: 1. Het Vossemblok - 2. Het bos- en rodegebied langs de Brede weg - 3. De Dorpskouter - 4. De Varenberg	
5. Dindeveld - 6. Over de Vuurse baan - 7. De Coige - 8. Honsbergen en Groenendaal - 9. Oudevoorde	
III. De Dorpskom	31
IV. Het Domein	36
1. De oorkonde van 1129	36
2. Het bezit van de abdij Park - Het hof Termunck	42
3. Het hof te Vossem of van de 12 Apostelen	56
De bestanddelen van het hof te Vossem: 1. De Molen - 2. Het hof te Vossem - 3. De winnende Landen - 4. De beemden - 5. De vijvers	
6. De bossen - 7. Het Leengoed - 8. De Cijnsgronden en erfpachten	63
De wedersamenstelling van het domein: 1. De abdij Park - 2. Het hof te Vossem - 3. Het hof te Varenberg - 4. Het hof te Honsbergen	
5. Het hof ten Dale - 6. Het hof te Oudvoorde	103
Algemene samenvatting van het oud domein:	116
1. Het goed van de abdij Park	
2. Het hof te Vossem	
3. Het hof te Varenberg	
4. Het hof te Honsberge	
5. Het hof ten Dale	
6. Oudevoorde	
-Was Vossem een afhankelijkheid van Leefdaal?	116
-Waar, wanneer en hoe is de parochie ontstaan?	122
-Het verder verloop	125
-De Bediening	129
-Het Partimonium:	129
1. Het Curegoed	130
2. Het Kerk- en Armengoed	131
3. De Kapelanieën	134
4. De Tienden	136
-De Kerk	138

Duisburg

-Dispargum	141
-Het Kader	147
-De Grenzen	148
-Het Ontstaan:	154
I. Het Wegennet	154
II. De Bodemindeling	158
De andere indelingen	
Samenvatting	
III. De Dorpskom	170
IV. De historische gegevens	173
Het hertogelijk domein	
-Waan, hoe en wanneer ontstond de parochie?	179
-Het verder verloop	182
-De Bediening	189

-Het Patrimonium:	191
1. De Curegoederen	
2. Het Kerk- en H. Geestgoed	
3. De Kapelanieën	
4. De Kosterij	
-Feesten en Ommegangen	199
-De Kerk	199
-Slotbeschouwingen	203

Tervuren

-Het Kader	205
-Het Ontstaan	213
1. Het Wegennet. De Dorpskom en bodemindeling	213
Besluit	239
2. De historische gegevens	239
De Vita Huberti	240
Een Collegium Presbiterorum?	249
-Het verder verloop	251
-De Sint-Hubertuskapel	252
-De Sint-Jan-Baptist en Sint-Jan-Evangelistkerken	256
-Waarom en wanneer werd de zetel van de Sint-Jansparochie naar de nieuwe kerk overgebracht?	258
-Van Eigenkerk tot Patronaat	262
-De algemene toestand van de parochie	272
-Besluit	278
-De Bediening	282
-Het Patrimonium	282
-De Kerken	284
-Later afhankelijkheden	290

II. De IJseVALLEI

Korbeek-Dijle

-Het Kader	295
-Het Ontstaan:	300
I. Het Wegennet	300
II. De Bodemindeling	303
III. De Dorpskom	311
IV. De historische gegevens	313
-Samenvatting	316
-Sint-Steven	318
-Het feitelijk Ontstaan	320
-Het verder verloop	321
-De Bediening	333
-Het Patrimonium:	334
1. De Curegoederen en -inkomsten	334
2. De Kerkgoederen en -inkomsten	340
-De Kosterij	342
-De Kruiskapelanie	343
-De Feesten	343
-De Kerk	345

De Moederparochie NeerIJse

-Het Kader	349
-De Grenzen	351
-Het Ontstaan:	352

1. Het Wegen- en Waternet	352
2. De Bodemverdeling	355
Samenvatting	375
3. De Dorpskom	377
4. De historische gegevens	379
-Waar, hoe en wanneer ontstond de parochie?	390
-De Keure van 1125	391
-Het verder verloop	394
-De oorkonde van 1125	397
-De algemene toestand van de parochie	399
-Wat Corbie overhield	401
-Het domein Corbie te NeerlJse in latere jaren	404
-Samenvatting	411
-De Bediening	412
-Het Patrimonium:	412
1. Het Curegoed	412
2. Het Kerkgoed	413
3. Het H. Geestgoed	415
4. De Kapelanieën	416
-De Tienden	424
-De Kerk	425
-Samenvatting	429

Loonbeek

-Het Ontstaan	433
-De oudste gegevens	438
-De Dorpsstructuur	447

Huldenberg

-Het Kader	449
-De Grenzen	450
-De Bevolkingsstatistieken	451
-Het Ontstaan:	455
1. Het Wegennet	455
2. De Bodemverdeling	459
3. De Dorpskom	473
4. De Historische gegevens	478
-Hoe, waar en wanneer ontstond de parochie?	482
-Het verder Verloop	485
-De Bediening	487
-Het Patrimonium:	487
1. Het Curegoed	487
2. De Kerk- en H. Geestgoederen	488
-De Kapelanieën	490
-De Kerk	492
-Samenvatting	493

Einde Deel XVI

OverIJse	5
-Voorwoord	5
-Het Kader	7
-Het Ontstaan:	10
I. Het Wegennet	11
II. De Bodemindeling	20
I. Het Landschapsbeeld en zijn evolutie	20
Het algemeen beeld	21
Het anthropo-geografisch beeld	22
1. Landen en beemden	23
2. Bossen	24
II. De wijkkernen	26
Eizer	26
Terlanen	30
Tombeek	36
Rossieren	46
Maleizen	47
Samenvatting	50
III. De Hoven	53
Terrest	54
Het hof te Drogenberg	57
Terspout	59
Speelbergen en Tenrode	63
Terdekt	63
Het Mommaertshof	66
Het hof te Schaatbroek	67
Het hof ten Hove	68
Het hof ten Dale	68
Terholst	68
Het hof te Beverieren	70
Tenbroek	78
Rosieren	78
Stokkem	79
De schepenbank van de abdij van Nijvel en Sint-Lambertus van Luik	80
Eizer	81
De andere hoven	84
De Dorpshoven	86
IV. Samenvatting	88
III. De Dorpskom	92
De steile berg	93
De IJse	93
De Dorpskom	94
I. De IJsekern	94
1. Een of twee borchten? De plaatselijke toestanden	94
2. Ten Bisdomme - ter Geiten en ter Noirt	106
3. Het Gasthuis	110
4. Het Begijnhof	112
5. De leenwoning aan deze zijde van de IJse	112
II. De andere zijde van de IJse tot aan de kerk	113
III. Het Marktcomplex	120
IV. Het Coninckhuys	123
V. De Overstraat of Heuvelstraat	128
Samenvatting	132
IV. De historische gegevens	133

1. Ter Tommen	133
2. De diplomaten van 832 en 1004	134
3. De oorkonden van 1147 en 1197	136
Samenvatting	141
-Waar, wanneer en hoe ontstond de parochie?	141
-Het verder verloop	143
De algemene toestand	148
De afhankelijkheden	150
Rosieren	150
Tombeek	151
Terlanen	153
Terdekt	155
Ten Bisdomme	159
Maleizen en Eizer	159
Jezus-Eik	159
De kapellen en Kapelanieën binnen de Vrijk-heid	160
1. Het Gasthuis	160
2. Het Begijnhof	160
3. De Sint-Jan-Evangelistkapelanie	162
4. OL-Vrouwkapelanie	164
5. De H. Kruis- en Sint-Elisabethkapelanie	165
6. Andere stichtingen	172
-De Bediening	176
-Het Patrimonium:	178
De Curegoederen	178
De Kerk- en H. Geestgoederen	181
De Kerk	181
-Algemene samenvatting	181

Rosieren

185

-Het Kader	185
-Het Ontstaan:	187
I. Het Wegennet	187
II. De Bodemverdeling:	191
De beemden - De bossen	191
Hoven en landen	195
Het hof te Woo of Rosierbos - Het hof te Fossen - Het Beekhof	
De Dorpshoven - De Dorpskouter	
III. De Dorpskom	204
-Het verder Verloop	205
De ontvoogding	208
-De Bediening	215
-Het Patrimonium:	215
De Curegoederen en de inkomsten	215
-De Kerk	216

Hoeilaart

217

-Het Kader	217
-Het Ontstaan:	224
I. Het Wegennet	224
II. De Bodemverdeling	228
III. De Dorpskom	245
Het probleem van het <Kasteel Terheide en het <Kasteel van de <Kasteleinen	248
IV. De historische gegevens:	253
Het hertogelijk domein	262
De Landen - De Behuizing	262

-Hoe en wanneer ontstond de parochie?	271
-Het verder verloop	274
-De Bediening	278
-Het Patrimonium:	279
De Curegoederen	280
De Kerk- en H. Geestgoed	280
De Tienden	281
De kapelanie	282
De Kosterij	283
-De Kerk	283
-Samenvatting	286
-Bijlage	288

Terhulpen

291

-Het Kader	291
-Het Ontstaan	298
I. Het Wegennet	298
II. De Bodemverdeling	300
La longue Queue	305
La Ramée	306
Galmaarde	313
Besluit	314
III. De Dorpskom	314
IV. De historische gegevens	322
De keure van 1230	326
Samenvatting	330
-Het verder Verloop	331
-De Bediening	333
-Het Patrimonium:	333
1. De Cureinkomsten	334
2. De Kerk- en H. Geestgoederen	335
-De Kerk	335

Watermaal - Bosvoorde - Oudergem

341

-Het Kader	341
-Het Ontstaan:	348
I. Het Wegennet	348
II. De Bodemverdeling	355
Watermaal	355
Het hof ter Comme	356
Het hof ter Linde	359
Het hof te Schonenberg	361
Het Dorpshof en het diploma van 914	363
Oudergem	371
Het Wegennet	371
De verdeling van de Velden	372
Bosvoorde	378
III. De Dorpskommen	385
Watermaal	385
Bosvoorde	390
Oudergem	392
Overzicht	394
IV. De historische gegevens	394
Het diplmoa van 888	395
De oorkonde van 914	395
Hoe groot was Watermaal in 914?	402
-Waar, wanneer en hoe ontstond de parochie?	409

1. Watermaal	409
2. Oudergem	410
-Het verder Verloop	413
1. Watermaal	413
2. Oudergem	419
3. Bosvoorde	420
4. s' Hertoginnedal - Roodklooster - Drie Borren	429
5. Boondaal	433
-De Bediening	434
-Het Patrimonium:	436
1. Het Curegoed en de inkomsten	436
1. De Curelanden	
2. De overeenkomst van 1720	
3. De Tienden van Oudergem, Watermaal	
2. De Kerk- en H. Geestgoederen en -inkomsten	445
-De Kerk	447

Etterbeek

451

-Het Kader	451
-Het Ontstaan:	459
I. Het Wegennet	459
II. De Bodemindeling	464
Eggevoorde	466
Oud Geleeg en het Dorpsplein	474
III. De Dorpskom	476
IV. De historische gegevens	477
-Waar, hoe en wanneer ontstond de parochie?	480
-Het verder Verloop	481
-De Bediening	488
-Het Patrimonium:	489
1. Het Curegoed en de inkomsten	489
2. Het Kerkgoed	490
3. Het H. Geestgoed	491
4. De Kosterij	491
-De Kerk	493
-Samenvatting	493

Einde Deel XVII

Inhoudstafel - Deel XVIII
nr 1753 <Kast D2

Brussel	5
-Het Kader	5
-Het Ontstaan	9
-Waar, wanneer en hoe ontstond de parochie?	16
-De afhankelijkheden	18
-Besluit	22

Sint-Joost-Ten-Noode	
-Het Kader	25
-De oprichting van de Sint-Joostkapel	31

Elsene	
-Het Kader	37
-Hoe het groeide	38
-Samenvatting	58
-De H. Kruiskapel	59
-De abdij Ter Kameren	61

Vorst	
-Het Kader	63
-Het Ontstaan:	66
1. De Grenzen	66
2. Het Waternet	69
3. Het Wegennet	69
4. De Bodemindeling	75
De hoven	79
Het Neerhof en Veehof	80
Bouchout	81
Overlies - Kwakenbeek	82
Slotsenberg	83
Samenvatting	85
5. De Dorpskom	86
6. De historische gegevens	92
-Hoe, waar en wanneer ontstond de parochie	99
-Het verder Verloop	100
1. De stichting van de abdij	100
2. De parochie	101
3. Het grondbezit en de rechtsbevoegdheid van de abdij	103
-De abdij en de parochie	117
-De Bediening	120
-Het Patrimonium:	122
1. De Cure-inkomsten	122
2. De Kerk- en armengoederen	123
3. Tienden - Kapelanieën	123
-De Feesten	124
-Het Kerkgebouw	124

OBBRUSSEL - Sint-Gillis	127
-Het Kader	128
-Het Ontstaan:	129
De structuur van Obbrussel en de plaats van de kerk	129
Het Wegennet	129
Het hof te Obbrussel	137

De Grenzen	139
De oudste interne structuur	139
1. Cijnzen per wijk en straat	140
1. In Recta via	144
2. In via versus Forestum	145
3. In via versus Uccle	145
4. In Bakerstrate	145
5. In Vetterstrate	145
6. In via supra Speulcoutere et retro Molendinum	148
7. In via dicta Beenstrate et supra Platheam	149
8. In nova strata et in stratula versus Nepe	149
9. In Frigido Claustro	149
2. De inwoners en inwijkelingen	152
3. De ambachtslieden	153
4. Obbrussel, het hoofd van een Meierij	154
Samenvatting	154
-De Stichting van de parochie in 1216	154
-De Medezegging	161
-De Tienden en de bediening	163
-De Bediening	167
-Het Patrimonium:	167
1. De Curegoederen	167
2. De Kerk- en Armengoederen	168
-De Kapelanieën	169
-De Kluis	169
-Koudenklooster	169
-De Kerk	171

Ukkel

-Het Kader	173
-De Behuizing	182
-Het Ontstaan:	185
I. Het Waternet	185
II. Het Wegennet	199
1. De Waalse baan	200
2. De Nijvelse baan	200
3. De Dieweg	203
4. De Roweg	205
5. Het plaatselijke wegennet	205
III. De Bodemverdeling	206
Het algemeen beeld	206
I. Tussen de Ukkelbeek en Glatbeek	207
1. Boven de Dieweg	207
2. Beneden de Dieweg	216
II. Boven de Ukkelbeek	217
III. Tussen de Glatbeek en Linkebeek	217
Samenvatting	219
IV. De Dorpskom	220
De ligging van de kerk en haar omgeving	225
V. De historische gegevens	229
I. De Hoven en de wijken	229
1. De Ukkelbeek	229
Het hof te Zeecrabbe	234
Het hof ten Hove	237
Botendaal	240
Het hof ten Horen	242
Het hof ten Hecke	245

Stalle	245
Overhem	258
Roetaert	260
Hof ten Hane	260
Het Gulden kasteel	261
2. De Molenbeek	261
Hof te Nekkersgate	262
Ter Groelst	263
Hof ten Steene	265
3. De Glatbeek	267
Het hof te Glatbeek	267
Carloo	268
Vronerode	276
4. De Linkebeek	277
Calevoet	278
Verrewinkel	278
Hof te Perk	280
Nieuwenhove	281
Hof te Homborch	282
Andere	285
-Samenvatting	285
II. Het Hertogelijk domein	289
1. De grote hoven	289
2. De parochie	290
3. De heerlijkheid van Duyst en het hertogelijk domein van Ukkel	290
Het Cijnsboek van Duyst	291
4. De De Uccle en de Villici	298
5. Het Recht van Ukkel	302
6. De Vrijheid?	305
Archeologische vondsten	307
III. De Parochie	307
Waar en hoe ontstond de parochie	314
Het verder Verloop	316
Stalle	317
Calevoet	318
Carloo	320
Boendaal	320
Drogenbos	329
-Samenvatting van het ontstaan en de groei van de afhankelijkheden	329
-De Bediening	330
-Het Patrimonium:	334
Het Curegoed	334
Het Kerk- en armengoed	335
De Tienden	336
-Feesten en gebruiken	339
-De Kerk	339

Drogenbos **343**

De oude Dekenij Brussel **367**
Slotbeschouwingen

Einde Deel XVIII

De Dekenij Halle 5

Sint-Genesius-Rode 7

-Het algemeen Kader	7
-De omvang van de parochie	9
-De behuizing	13
-De grenzen van Rode	15
-Het Ontstaan	17
I. Het Water- en Wegennet	17
1. Het Waternet	17
2. Het Wegennet	19
II. De Bodemverdeling	23
Ter Heide-Grootrode	24
De Hoven	29
Termeulen	29
Ingendaal	29
Ten Hout	30
Ten Berg	31
Ten Hove	34
Ter Heide	35
Oprode	35
Steenvoort	36
Lansrode	40
Krechtenbroek	45
Boesdaal	47
Ten Broek	51
De Watermolens	54
III. De Dorpskom	54
Algemeen Overzicht	59
-Waar, wanneer en hoe ontstond de parochie?	59
-Het verder Verloop	61
De oorkonden van 1134, 1138, 1141	61
De oorkonde van 1190 en andere	64
-De algemene toestand van de parochie in de 13e en 14e eeuw	72
De Schepenbank	72
De Meierij van Rode	75
Het Cijnsboek van 1321	75
De Vrijheid Rode	77
Slotsom	77
-De Bediening en de Tienden	77
-Het Patrimonium:	79
1. De Curegoederen	79
2. Het Kerk- en H. Geestgoed	82
-De Kerk	82
-Samenvatting	88

Waterloo 91

-De structuur en omvang van het hof	93
-------------------------------------	----

Linkebeek

-Het Kader	101
De Oppervlakte	102
De Grenzen	103

De Behuizing	105
-Het Ontstaan	108
I. Het Waternet	108
II. Het Wegennet	111
III. De Bodemverdeling	115
-Samenvatting	122
IV. Geschiedkundige gegevens over de pachthoven	123
Het hof te Perk	123
Het hof te Homborch	126
Het hof ten Elleboog of te Hellebeek	126
Het hof te Schavei	128
Het hof ten Bluts	130
-Samenvatting	130
V. De Dorpskom	132
De Kerkberg	133
De Dorpshoven	141
Het Kasteel	141
Het hof te Schilde	143
Het hof ten Heuvel	145
De eigenaars van de Kerkberg	146
-Samenvatting	150
-Dateert de kerk van 1110?	155
-Het verder Verloop	155
De verdeling van de Tienden	156
De algemene toestand van de parochie	158
-De Bediening	159
-Het Patrimonium:	160
1. Het Curegoed	160
2. Het Kerk- en Armengoed	161
-De Kerk	161

Beersel

163

-Het Kader	
-Het Ontstaan:	
I. Het Water- en Wegennet	167
II. De Bodemverdeling	174
1. Het Dorp en de Dorpsvelden	175
2. Het Laar	178
3. De Tussenstrook	180
4. Neerbeersel	182
Het hof te Neerbeersel	183
De stad geh. Kellebeke	183
De oude Borch	186
De velden van Neerbeersel	189
Samenvatting	191
5. De Zennebeemden	196
-Samenvatting	199
III. De Hoven	200
1. De hoven van Neerbeersel en het hof te Beersel	200
2. De andere hoven	201
Het hof te Dwerbos	201
Het hof te Hongerieën	202
Het hof te Schavei	205
Het hof ter Motten	205
Samenvatting	206
IV. De Dorpskom	207
De parcellaire verdeling van de Dorpskom	215

Samenvatting	219
V. De historische gegevens	220
De patroonheilige	220
-De algemene toestand van de parochie	229
-De Bediening	229
-Het Patrimonium:	230
1. De Curegoederen en inkomsten	230
2. Het Kerkgoed	233
3. Het Armenland	234
4. De Kosterij	235
5. De Tienden	236
-De Kerk	240
-Samenvatting van het blok Rode-Alseberg-Linkbeek Beersel-Dworp	244

Alseberg

245

-Het Kader	250
-Het Ontstaan:	250
I. Het Waternet	250
De molen van ten Broek	250
De molen van Heidebroek	251
II. Het Wegennet	251
De Nijvelweg	252
De Halleweg	255
III. De Bodemverdeling	
De Hoven	263
Het hof te Alsendale	264
Het hof ter Hagen	269
De Rode Poort	271
Het hof ten Broek	272
Het hof e Herisem	273
Het hof te Meigem	275
Het hof ter Hulst	275
Het hof te Ingendaal	275
Samenvatting	277
IV. De Dorpskom	278
De structuur van de Dorpskom	287
V. De historische gegevens	289
-De algemene toestand van de parochie	295
-De Kapelannen en Kapelaanshuizen	295
-De Bediening	297
-Het Patrimonium:	300
De inkomsten van de kerk	300
De H. Geesttafel	303
-De Kerk	303
-Samenvatting	305

Dworp

-Dworp een moederparochie?	311
-Het Kader	317
-Het Ontstaan:	324
I. Het Wegennet	324
II. Het Waternet	326
III. De verdeling van de bodem	329
1. De linkeroever van de Molenbeek	333
Herisem	338
Helderingen	340
Essele	343

Rulrode	357
Kampendaal	358
Het Molenveld, Molenbroek, de Hoogkouter, de Hoeve, de Geer, de Grote Belik, Alvendries, Winkel	358
De Willemskouter en de grondheerlijkheid van Kesterbeek-Wouweringen	362
De omvang en rechten van de Heerlijkheid	369
Samenvatting	374
Wouweringen	375
2. De overzijde van de Molenbeek	376
Neerdorp	376
Zittert	378
Slangenberg-Sollenberg	380
De hoven te Labus en Batenborch	383
Kesterbeek	386
Ter Hulst en Meigem	391
Solheide	392
Samenvatting	392
IV. Het Dorpsareaal	395
V. De historische gegevens	407
De kerkpatroon	412
Waar, hoe en wanneer ontstond de parochie?	412
Het verder Verloop	414
Samenvatting	423
De andere kerkelijke instellingen te Dworp	424
De algemene toestand	425
De Bediening	425
Het Patrimonium:	426
Het Personaats- en Curegoed	426
De Kerkgoederen	428
De H. Geestgoederen	429
De Kerk	429

Huizingen-Eizingen-Buizingen **435**

-De Oppervlakten	441
-De Behuizing	442

Huizingen

-Het Kader	445
-Het Ontstaan:	446
I. Het Waternet	446
II. Het Wegennet	447
III. De Bodem- en wijkindeling	451
1. De Hoogstraat en Duydsstraat	451
2. De overkant van de Molenbeek	457
3. Sollenberg	457
4. Neerdorp	458
Samenvatting	460
IV. De Dorpskom	461
V. De historische gegevens	467
1. Het kasteelgoed en de jurisdictie	471
2. Het hof ter Motten	478
3. Sollenberg	479
4. Neerdorp	486
-Het ontstaan en de ontwikkeling van Huizingen	493
-Het verder Verloop	502
-De abdij van Vicogne en Ter Kameren	502
-Ter Kameren verdringt Vicogne	503

De oorkonden	505
Kommentaar bij de oorkonden	508
-De scheiding van het Parsonaat en Presbiteraat	514
-De bezittingen van Ter Kameren en de andere geestelijke instellingen	521
-De Bediening	522
-Het Patrimonium:	523
1. De Curegoederen	524
2. De Kerk- en Armengoederen	524
-Sint-Lenaartsbegankenis	525
-De Kerk	526

Buizingen-Eizingen

-Het Kader	529
-De Bevolking	534
-De Oppervlakte	353
-De Grenzen	536
-Het Ontstaan:	553
I. Het Waternet	553
De Zenne	553
De Simme	554
II. Het Wegennet	557
De Heerbaan	557
De weg naar Asse	558
De groet baan Halle-Brussel	562
III. De Bodemgesteldheid	564
De Pachthoven	572
De Gemeenten	573
Samenvatting	574
IV. De Dorpskommen	575
1. Eizingen-Dorp	575
2. Buizingen-Dorp	581
Kerk en kasteel	581
Het Sterck en de Sum	584
Samenvatting	588
V. De historische gegevens	589
1. De Bosrechten	593
2. Het Brugrecht	597
3. De Cijnsrechten en andere bezittingen	598
-Hoe, waar en wanneer ontstonden de twee parochies?	601
-Het verder Verloop	603
Buizingen	604
Eizingen	606
-De Bediening	613
-Het Patrimonium:	614
Buizingen	614
Eizingen	616
-Processies	616
-De Kerken	618

Einde Deel XIX

Halle

-Het Kader	7
-Het Ontstaan:	11
I. Het Waternet	11
II. Het Wegennet	16
De weg naar Lennik en de Brabantse baan	17
De weg naar Ninove	20
De weg naar Geraardsbergen	21
De weg naar Beert, naar Edingen	22
De baan Bergen-Brussel	23
De Heerbaan	25
De Nijvel- of Walenweg	31
III. De Stadsagglomeratie	35
IV. Het historisch-geografisch milieu	54
De Bodemverdeling	55
Breedhout	58
Budingen	64
Wedem	74
Scheizingen	77
Helbeek	81
Vlieringen	92
Samenvatting	96
Woudenbroek	97
De historische gegevens over Woudenbroek	108
De Agglomeratie	123
1. Brantegem	124
2. De Heerlijkheid La Tour de Dyon	126
Het Personaat	127
De Rechten	130
De Inventaris van het Personaatsgoed	131
Cartulaire de Parsonnage de Hal	132
1. Les Héritaiges	132
2. De bezittingen binnen de stad - Les Rentes fonssières	139
De Inventaris	142
Samenvatting	159
3. De Tienden, de Offer, de Jaargetijden	164
4. De verhouding van het Personaat tegenover de Armentafel	170
Nederhem	173
Het historisch kader	174
De ligging en samenstelling van het Hofgoed	176
Ligging van het hof	177
Het Landbouwareaal	180
De wijk Nederhem	183
1. De Cijnslieden	183
2. De Leenmannen	185
Rodenem	190
1. De Cijnsgronden	196
2. De molen van Rodenem	197
3. Het hof te Resteleeuw	199
Essenbeek	201
Het Halderbos	215
V. De historische gegevens	216
Het Domein	216
I. Het Chronicon van Gilbert van Mons van 1194	216
II. Het Polypticon van 1194	223

III. Het Polypticon van 1278	242
De Cijnzen met:	243
1. Sint-Maarten	243
2. Sint-Andries	244
3. Sint-Steven	245
4. Sint-Gertrudis	246
5. Sint-Jan-Baptist	246
6. Oude en nieuwe heiden	247
7. De eigen landen van het kapittel	248
8. Het Halderbos	255
Samenvatting	265
9. De Liberi Census	266
Samenvatting	269
IV. Het Dominiaal Rentenboek van 1381	270
1. Rechten en inkomsten van de graaf	271
Samenvatting	278
2. Het Renten- of Cijnsboek	279
A. Bamis	280
1. Gisten-, Karweien-en Bedeland	280
2. De indeling per wijk	283
3. De Pylox hoffstat en de Cijns te Herissem	285
4. Het Meiers Lalant	286
5. De Bede van Nederhem	287
6. t' Veschlant	288
7. Het Hofjongherlant	289
Samenvatting	291
B. Sint-Andries	292
C. Kerstavond	296
1. De Vrije cijnzen	297
2. Roepersland	303
3. Het land van Nederhem	304
4. Het Vorsterland	305
5. Het Smedeland	306
6. Het Borggraveland	307
7. Cijnsland en hofsteden	308
8. Hofsteden te Kersavont	311
Eieren van Hofsteden te Pasen	314
D. Sint-Jansmesse	314
Oude heiden	315
Leenroerig land te Nederhem	316
Samenvatting	317
3. Vergelijking tussen 1194, 1278 en 1381	318
V. De verkoop van het Domein in 1652	321
VI. Algemeen Overzicht	323
Het Domein	324
1. Het ontstaan en de ontwikkeling van het Domein	324
De oorkonden van 1331	327
De oorkonde van 13 maart 1332	329
2. De structuur van het Domein	330
3. Het Beheer	333
-Het Ontstaan en de Ontwikkeling van de parochie	334
-Het verder Verloop	336
1. Het Personaat	336
2. De Cure	350
3. De Dekens	355
4. De Kapelanieën	356
5. Het Kerk- en Armengoed	359
6. Het Sint-Elooisgasthuis	360

7. De Kerk	360
-Het Ontstaan en de Ontwikkeling van de stad	363
De Keure van 1225	364
De oorkonde van 1363-1264	365
De omschrijving van de stad	372
Het Bestuur:	373
1. De Baljuw	373
2. De Rentmeester	374
3. De Meier	377
4. De Schepenen	377
5. De Raet der ghemeinder Poert	378
-De Bloei van de stad	379
-Slotbeschouwingen. Enkele hoofdgeachten	387
1. Het Domein	387
2. Het Beheer	388
3. De Structuur	388
4. De Parochie	389
5. De Stad	390
-Bijlage. Oorkonde van 11 oktober 1229	391

Lembeek

-Het Kader	395
-Het Ontstaan:	397
1. Het Waternet	397
2. Het Wegennet	400
3. De verdeling van de Bodem	405
Over de Zenne	408
De andere helft	417
4. De Dorpskom	420
5. De historische gegevens	427
-Waar, hoe en wanneer ontstond de parochie?	437
-Het verder Verloop	440
-Het Gasthuis van Lembeek	445
-De Ommegang van Sint-Veroon	446
-De Vrijheid Lembeek en de heren van Edingen	447
-De Bourgesies of het poorterschap	448
-De rechten van de Vrijheid en Heerlijkheid Lembeek	451
De rechten van de vrijheid	452
De rechten van de twee heren	454
Het Meierschap	461
-De bezittingen van de heer van Edingen te Lembeek	464
1. Cijnsgronden	464
2. De lenen van de heren in 1466	465
Samenvatting	468
-De Bediening	472
-Het Patrimonium	473
-De kapel van Hondzocht	473
-De Kerk	475

Einde Deel XX

Inhoudstafel - Deel XXI
nr 1756 <kast D2
De Dekenij Halle III
De Moederparochie Leeuw

Sint-Pieters-Leeuw

-Hoe groot was het allodium de Lewa?	6
-Het Kader	7
-De Behuizing	8
-Het Ontstaan:	10
I. Het Waternet	10
II. Het Wegennet	15
III. De Bodemverdeling	23
IV. De Dorpskom	39
V. De historische gegevens	44
De Donatio Anglae	45
De Datering	46
De Inhoud	48
1. De omvang van het Domein	48
Samenvatting	55
Wat geeft ons deze omschrijving op kaart?	56
2. De Structuur van het Domein	57
Tenor privilegii bonorum	57
1. Het Rechtsstatuut	58
2. De indeling van het Domein	58
1. Mancipia	58
2. Mansi serviles	61
3. Solivagi	61
4. De Gouwdagen	63
5. Het silva communis et domini	63
Samenvatting	64
-Waar moeten wij binnen dit beperkt gebied de Moederkerk en haar negen dochters zoeken?	64
1. Sint-Goriks	64
Hoe moeten wij de Sint-Gorikskapel zien?	65
Waar stond het Sint-Gorikskerkje?	70
2. Ruisbroek	74
3. Itterbeek	74
4. Sint-Anna-Pede	75
Roth (Rode? Alseberg?)	79
5. Lot	81
6. Mekingen	82
7. Rukkelingen	90
8. Gaspeldoren	94
9. Vlezenbeek	96
-Samenvatting	96
-Het verder Verloop	98
-De familia ecclesia beati Petri de Lehues	99
-De zaak Raimbaldus, persona de Lehues	101
-Waarover ging het?	102
1. Het huis en hof	104
2. Het altare de Lewis	106
-Samenvatting	108
-De invloed van de hertogen te Leeuw	108
-De resten van het Domein van Sint-Pieter van Keulen	112
-De verdeling van het parochiaal patrimonium	114
-De algemene toestand in de 13e eeuw	117
Gillis van Leeuw	117

Thomas van Cantimpret	118
Klein-Bijgaarden	119
Andere kerkelijke bezitters	135
De algemene toetsand van de parochie	137
De Bediening	137
Het Patrimonium	138
De Curegoederen	138
De Kapelanieën	142
De kapel van Lot	143
De Kerk	145
Algemeen Overzicht	151

Vlezenbeek

-Het Kader	155
-Het Ontstaan:	157
I. Het Waternet	157
II. Het Wegennet	160
III. De verdeling van de bodem	170
IV. De Dorpskom	182
V. De istorische gegevens	185
-De oprichting van de parochie	187
-De inkomsten van de Cure	191
-De Kerk	191

Itterbeek en Sint-Anna-Pede

-Het Kader	197
Het probleem van de grenzen	
-Het Ontstaan:	203
I. Het Waternet	203
II. Het Wegennet	207
III. De Bodemverdeling	213
IV. De Dorpskommen	224
Itterbeek	224
Sint-Anna-Pede	229
V. De historische gegevens	229
-Waar, hoe en wanneer ontstond de parochie?	236
Itterbeek	236
Sint-Anna-Pede	236
-Het verder Verloop	245
-De Bediening	251
-Het Patrimonium	252
1. Het Curegoed	252
Itterbeek	252
Sint-Anna-Pede	254
2. De Kerk- en Armengoederen	254
Itterbeek	254
Sint-Anna-Pede	255
Het Sint-Elisabethgasthuis van Pede	255
Samenvatting	256
De Kerk van Itterbeek	256
De Kerk van Sint-Anna-Pede	263
Bijlage	263

Ruisbroek **267**

-Het Kader	267
-Het Ontstaan:	269
I. Het Wegen- en Waternet	269
II. De verdeling van de Bodem	279
De Helle	284
Hemelrijk	289
Het Vagevuur, de Terweschoof en Polsbroek	292
Tussen het Dorp en de Mastellebrug	296
De gemeente	301
III. De Dorpskom	306
IV. De historische gegevens	309
-Waar, hoe en wanneer ontstond de parochie?	314
Het verder Verloop	316
-Samenvatting	318
-De Bediening	320
-Het Patrimonium:	320
Het Curegoed	320
-De Kerk	321

De groep Elingen, Oudenaken, Sint-Laureis-Berchem **327****Elingen**

-Het Kader	331
-Het Ontstaan:	332
I. Het Waternet	332
II. Het Wegennet	333
III. De verdeling van de Bodem	341
IV. De Dorpskom	346
V. De historische gegevens	350
-Waar, hoe en wanneer ontstond de parochie?	352
-Het verder verloop	353
-De Bediening	358
-Het Patrimonium:	358
Het Curegoed	358
De Kerk- en Armengoederen	359
De OL-Vrouwkapelanie	360
De Sint-Niklaaskapelanie	360
-De Kerk	361

Oudenaken

-Het Kader	363
-Het Ontstaan:	365
I. Het Water- en Wegennet	365
II. De Dorpskom	368
III. De verdeling van de bodem	374
IV. De historische gegevens	380
-Het verder Verloop	386
-Het Patrimonium	394
-De Bediening	395
-De Kerk	396

Sint-Laureis-Berchem

-Het Kader	399
-Het Ontstaan:	400
I. Het Water- en Wegennet	400

II. De verdeling van de bodem	407
III. De Dorpskom	411
IV. De historische gegevens	414
-Het verder Verloop	415
-Het Patrimonium:	416
Het Curegoed	416
Het Kerkgoed	417
Het Huisarmengood	418
Het Kosterijland	419
-De Kerk	419

Einde Deel XXI

Inhoudstafel - Deel XXII
nr 1757 <Kast D2
Lennik - Wambeek - Gooik
Het Diets Domein van de abdij Nijvel

Lennik- Sint-Kwinten en Sint-Maarten

I. Waternet	7
II. Het Wegennet	12
III. De Bodemverdeling	21
Heiden	27
Bossen	28
Landbouwgronden	31
Sint-Kwintens-Lennik	32
De Structuur van de Dorpskom	36
De Dietborch	50
Sint-Martens-Lennik - De Dorpskom	55
De Onafhankelijkheden van Sint-Kwintens-Lennik	69
O.L.Vrouw-Lombeek	69
Het historisch-geografisch milieu	73
De Dorpskom. Kerk en Borch	78
Gaasbeek	88
Het Dorpsplein	100
Het Baljuwshuis	102
Het Kasteel	104
De andere afhankelijkheden	107
Eizeringen	107
Ten Helleken-Tuitingen	113
Buizingen	118
Ten Broek	120
Saffelberg	123
Breeeik	125
Ielingen-Vijverschenen	132
De afhankelijkheden van Sint-Martens-Lennik	132
1. Sint-Martens	137
2. Goudveerdegem-Wistatebome-Curebeke	144
3. Hkelegem-Schepdaal	151
4. Bullenberge-Overstraeten	163
5. Zierbeke-Zilebeke	165
6. Sint-Gertrudis-Pede	170
7. Trontingen-Alsingen	181
Algemeenheden	184
IV. De historische gegevens	187
Waar, hoe en wanneer ontstonden de twee parochies?	194
Un procès-verbal de carence	194
-Het verder Verloop	205
1. Het Personaat	209
2. De Tienden	224
Enkele bedenkingen	234
Decimae pastorales	238
3. Het Curegoed van Sint-Martens	249
4. De Kapelanieën	250
-In de kerk van Sint-Kwinten	251
-Te Eizeringen	256
-Te Gaasbeek	258
Gaasbeek wordt een onafhankelijke parochie	263
-OL-Vrouw-Lombeek	268
-Sint-Martens-Lennik	275
- Schepdaal	276

-Goudveerdegem	277
-Sint-Gertrudis-Pede	278
-De aanwezigheid van de Sint-Baafsabdij te Lennik	282
-De Kerken	
Sint-Kwinten	283
Sint-Maarten	283

De Moederparochie en het Domein Wambeek

293

-Het Kader	293
-Het Ontstaan van het Domein en de Moederparochie	299
I. Het Waternet	299
Overdorp	304
Sint-Katharina-Lombeek	305
Ternat	307
Wambeek	309
II. Het Wegennet	309
III. De Bodemverdeling	311
Wambeek	312
Ternat	324
1. Beneden de Molenbeek en Steenvoorde	324
2. Boven de Molenbeek en Steenvoorde	331
Samenvatting	337
Sint-Kathelijne-Lombeek	338
Samenvatting	348
IV. De Dorpskommen	349
Wambeek	349
Ternat	353
Lombeek	357
V. De historische gegevens	359
Hoe, wanneer en waar ontstonden de drie parochies?	364
Het verder Verloop	367
I. Het Parochiaal bezit	368
1. Het Personaat	368
2. De twee andere derden van de Tienden	375
Schematisch overzicht	378
II. Het Domaniaal bezit	380
1. De abdij Nijvel	386
2. De bezittingen van de heren van Wezemaal	391
Wat uten goede gaet	400
De Bediening	405
Het Patrimonium	406
I. Het Personaat van Wambeek	406
II. De Cure	409
Wambeek	409
Ternat	410
Lombeek	412
III. De Kerkgoederen	413
Wambeek	413
Ternat	415
Lombeek	417
IV. Het Armengoed	417
Wambeek	417
Ternet en Lombeek	418
V. De Kapelanieën	
Wambeek	418
Ternat	419
Lombeek	420

De Kerken	421
Ternat	421
Wambeek	425
Lombeek	425

Gooik

-Het Kader	431
-Het Ontstaan:	435
I. Het Waternet	435
II. Het Wegennet	452
III. De verdeling van de bodem	457
De structuur van het Dorpsareaal volgens het Cohier van rond 1705	467
IV. De Dorpskom	514
V. De historische gegevens	519
Waar, hoe en wanneer ontstond de parochie?	525
-Het verder Verloop	528
Het Domein Gooik	531
De Structuur van het Domein	534
Het Hofjongerie	534
De Erfmeierij	539
De Heerlijkheid	544
De Cijnzen	549
Het Leenbezit	551
Gooik en de stichting van het Groot Begijnhof van Brussel	552
Samenvatting	552
De Bediening	554
Het Patrimonium	555
De algemene toestand	556
De H. Kruiskapel van de Woestijn	557
De Kerk	562

Einde Deel XXII

Liedekerke	5
-Vooraf	6
-Probleemstelling	7
Het Algemeen Kader	
-De samenhang van Liedekerke, Borchtlombeek en Strijtem en de scheiding	17
-Samenvatting	25
-Liedekerke-Leeuw	26
-Samenvatting	33
Het Plaatselijk Kader	34
-Ontstaan:	
I. Het Waternet	38
II. Het Wegennet	39
III. De indeling van de bodem	41
Pijnegem en Impegem	52
IV. De Dorpskom	58
-Waar, hoe en wanneer ontstond de parochie?	63
Het Verder Verloop	65
-De oorkonden van 1173, 1174, 1176, 1178	78
-Samenvatting	94
-De heren van Liedekerke: van Gavere en Liedekerke	96
-Bediening	104
-Het Patrimonium	105
-Het Gasthuis	107
-De kapel en het klooster Ter Muilen	107
-De Kerk	109

Borchtlombeek - Kattem - Strijtem	111
-Het Kader	111
-Het Ontstaan:	117
I. Het Waternet	117
II. Het Wegennet	121
Caesar te Strijtem	124
III. De Bodemverdeling	125
Borchtlombeek	128
Strijtem	134
IV. De Dorpskommen	139
Borchtlombeek	139
Strijtem	142
V. De historische gegevens	148
Het Domein van Sint-Eikhard en de parochie Lombeek	152
Borchtlombeek oud bezit van Sint-Woutruide van Bergen	161
-Hoe, waar en wanneer ontstonden de parochies Lombeek en Strijtem?	163
-Het Verder Verloop	165
-Samenvatting	172
-De Rechtstoestand	175
-De Bediening	175
-Het Patrimonium:	176
De Kerken	177
De kerk van Strijtem	177

De kerk van Borchtlombeek	180
---------------------------	-----

Pamel-Ledeberg

-Het algemeen kader	183
-Het plaatselijk kader:	185
De grenzen	186
De bevolking	187
-Het Ontstaan:	188
I. Het Waternet	188
II. Het Wegennet	196
III. De Bodemverdeling	201
Pamel	201
Ledeberg	213
Het Gasthuishof	216
Ten-Suivene-Ten Stene	218
Poelk	227
Berchem	230
Buvegem	231
Riehove	233
Samenvatting	236
IV. De Dorpskommen	237
Pamel-Dorp	238
Samenvatting	250
Ledeberg	252
V. De historische gegevens	257
De Kerkpatronen	263
Waar, hoe en wanneer ontstond de parochie en haar afhankelijkheid	
Ledeberg?	266
Ledeberg	268
Burchten	273
-Het Verder Verloop	277
De abdij Ninove	277
Slotsom	284
Samenvatting	285
Ledeberg	286
De Heerlijkheid Pamel-Ledeberg	294
De Bediening	298
Het Patrimonium	302
Het Kerkgebouw	303
Samenvatting van het Ontstaan en de ontwikkeling	307

Meerbeke

-Het Kader	311
-Het Ontstaan:	315
I. Het Waternet	315
II. Het Wegennet	319
III. De Dorpskom	326
IV. De Verdeling van de bodem	332
Elsbeke	341
Schalkem	341
Wolput	344
V. De historische gegevens	346
De Vita Berlindis	346
Sint+Woutruide van Bergen te Meerbeek en Neigem	352
-Waar, wanneer en hoe ontstond de parochie?	354
-Het verder Verloop	257

-Het Domein:	370
Samenvatting	383
De rechten van de hertog en de heren van Meerbeke	384
De Rechten van de abdij Nijvel	389
De abdij Ninove te Meerbeke	391
De Bediening	396
De Kerk	398

Pollare

399

-Het Kader	399
-Het Ontstaan:	400
I. Het Waternet	400
II. Het Wegennet	405
III. De Bodemverdeling	412
IV. De Dorpskom	412
V. De historische gegevens	414
-Waar, wanneer en hoe ontstond de parochie?	422
-Het Verder Verloop	425
De Bediening en het Patrimonium	426
De Kerk	426

Neigem-Bevingen

-Het Kader	429
-Het Ontstaan:	432
I. Het Waternet	432
II. Het Wegennet	436
III. De Dorpskom	437
De structuur van Neigem-Dorp	438
IV. De Bodemverdeling	446
V. De historische gegevens	450
-Samenvatting	459
-Het Verder Verloop:	460
Een proces	471
De Bediening	472
-Het Patrimonium:	473
1. De Curegoederen	473
1. De Cijnzen	474
2. Grondrechten en Tienden	481
2. De Kerkgoederen	482
3. Het Armengoed	483
4. De Kapelanieën	483
Het Gasthuis	485
De Kerken	487
Bevingen	487
Neigem	491

Lieferinge

-Het Kader	493
-Het Ontstaan:	496
I. Het Waternet	496
II. Het Wegennet	496
III. De Bodemverdeling	500
IV. De Dorpskom	501
V. De historische gegevens	504
De Kerk	510

Zandbergen

-Het Kader	513
-Het Ontstaan:	514
I. Het Waternet	514
II. Het Wegennet	520
III. De Bodemverdeling:	521
1. Eekhout-Dilbeek	524
2. Keiringen	528
3. Over het Water	531
4. De Dendermeersen	537
Samenvatting	537
Zandbergen in 1389	538
IV. De Dorpskom	541
V. De historische gegevens	550
-Waar, hoe en wanneer ontstond de parochie?	556
-Het Verder Verloop:	557
De Bediening	562
Het Patrimonium	562
De Cure-inkomsten	562
De Kerk- en Armengoederen	565
De Kerk	565
Addendum bij Meerbeke	566

Einde Deel XXIII

**Inhoudstafel - Deel XXIV
nr 1759 <Kast D2
Leerbeek - Het Kestergewoud
Dekenij Halle VI**

Leerbeek

-Het Kader	5
-Het Ontstaan:	6
I. Het Waternet	6
II. Het Wegennet	12
III. De Verdeling van de bodem	18
1. Het deel gelegen over de Laarbeek	21
2. Het Deel met als as den Brusselwech ende Laerbeke	24
Samenvatting	35
IV. De Dorpskom	36
V. De historische gegevens	39
De heren van Edingen	42
De de Larebeca	43
-Hoe, waar en wanneer is de parochie ontstaan?	43
-Het Verder Verloop:	50
De Bediening	59
Het Patrimonium:	59
1. Het Curegoed	59
2. Het Kerkgoed	60
3. Het Armengoed	61
De Kerk	62

Het Kestergewoud

65

Kester

71

-Het Ontstaan:	75
I. Het Wegennet	76
II. De Dorpskom	88
De kadestrale indeling van de Dorpskom	92
Kunnen de opgravingen en vondsten ons helpen?	98
Onze bevindingen	102
Samenvatting	104
III. De Veldenverdeling:	105
De Kesterheide	106
Berchem	112
De Voetberg	113
Dendael	115
Goderingen	115
Koekelberg	117
Ter Brugge	126
Samenvatting	128
De archiefgegevens	129
Het Cijnsboek van 1411	131
Het Cijnsboek van 1736	134
Enkele bedenkingen	148
IV. De historische gegevens en de oorsprong van de parochie	150
-Het Verder Verloop:	154
Het Ontstaan van Herfelingen en Oetingen	155
Het Polypticom van 1193 en het Domein	159
1. De rechten van Sint-Woutruide te Kester en Herfelingen	161
2. De eigen gronden en tienden	165
Samenvatting	166

De telling van 1220	168
De structuur van het Domein	170
1. De Parochie	170
Enkele verduidelijkingen	183
Samenvatting	185
2. Het eigenlijk Domein	187
1. De abt	189
2. De proost	189
3. De Meier	190
4. De Schepenbank	200
-Het Domein van Sint-Woutruide en de heren van Edingen	203
-De Keure van Kester van 1217	205
De inhoud van de Keure	207
Wat werd er overeengekomen?	210
-De landbouwtelling van 15 maart 1220	219
-Het Leengoed van de heren van Edingen in het Kestergewoud	225
1. Kester	225
2. Herfelingen	225
3. Oetingen	241
-Algemene samenvatting	249
-De structuur van het Domein	252
1. e Cijnzen	252
2. De Rechtstoestand	254
3. Het Beheer	255
-De algemene toestand van de parochie	255
-De Bediening	257
-Het Patrimonium	258
-De Kerk	260

Oetingen

-Het Kader	261
-Het Ontstaan:	263
I. Het Wegen- en Waternet	263
II. De Bodem- en Veldenverdeling	269
Samenvatting	284
III. De Dorpskom	293
IV. De historische gegevens	303
-Waar, wanneer en hoe ontstond de parochie?	307
-Het Verder Verloop:	310
Het Cijnsboek	311
Het Leengoed	313
De Bediening	318
Het Patrimonium:	318
1. Het Curegoed	318
2. Het Kerkgoed	319
3. Het Armengoed	323
De Kerk	323

Herfelingen

-Het Kader	325
-Het Ontstaan:	329
I. Het Wegen- en Waternet	329
II. De Veldenverdeling	334
Samenvatting	343
-Het Cijnsboek van 1411	344
Samenvatting	357
III. De historische gegevens	358

1. Het Polypticon van 1193	358
2. Het Keure van 1217 en de oorkonde van 1218	360
3. De Leengronden	361
Samenvatting	369
IV. De Dorpskom	370
-Het Ontstaan van de parochie?	376
-De Bediening	380
-Het Patrimonium:	380
1. Het Curegoed	380
2. Het Kerk- en Armengoed	385
-Enkele bedenkingen	388
-De Kerk	389
-Inhoud	391-394

Einde Deel XXIV

Het Hernegewoud

5

Herne

-Het Kader	11
-De Grenzen	12
-Het Ontstaan:	19
I. Het Waternet	19
Smeiersmark	22
Herne-dorp	25
II. Het Wegennet	30
III. De Bodemverdeling	34
De indeling in 1148	34
De indeling in 1339 volgens het Cijnsboek	36
1. De Cijnsgebieden	36
Samenvatting	52
2. De Hercoutcijns	54
3. Het Vrijgoed	58
-Herne	58
-Tollembeek	60
-Sint-Pieters-Kapelle	61
4. Het Leengoed	63
-Herne	63
Samenvatting	70
-Sint-Pieters-Kapelle	72
-Tollembeek	75
Samenvatting	75
Algemene samenvatting	81
IV. De Dorpskom	81
Een Dorps- en Hofkoutersysteem te Herne?	86
-Het Ontstaan	93
Het ontstaan van de vijf appendicia	96
-Het Domein:	99
Het Domein tot het einde van de 12e eeuw	99
Het Polypticon van 1193	106
Samenvatting	113
De Erfmeierij van Herne en de moeilijkheden errond	113
Samenvatting	121
Het Domein en de Parochie in de 13e eeuw	122
I. De overdracht van de Tienden aan Sint-Aubert	122
Besluit	134
II. Het Domein Herne en de verhouding met de heren van Edingen en de graven van Henegouwen in de 13e eeuw	135
De Keure van 1211	135
De ontginningen rond 1218	140
De oorkonden van 1219	144
III. Het Beheer	150
-Het verder Verloop	151
-De Verdeling van de Moederparochie	153
Tollembeek	154
Sint-Pieters-Kapelle	160
-Samenvatting en Inventaris	162
De burgerlijke instellingen	163
De parochiale instellingen	164
-De Bediening	165

-Het Patrimonium	166
-De Kartuis	166
-De Kerk	169

TollembEEK

-Het Kader	171
-De Grenzen	173
-Het Ontstaan:	
I. Het Water- en Wegennet	177
1. De twee Marktwegen	179
2. De verbindingswegen	183
3. De Geraardsbergsebaan en de Stevelberg	184
Samenvatting	186
II. De Bodemverdeling:	186
Heetvelde	200
Gobsack	203
Boussart en Schaliënschuur	205
Wortmortel	206
De Herout	207
Pausleen en Sint-Lanaarts	209
-TollembEEK-Dorp	212
-Wanneer, waar en hoe ontstond de afhankelijkheid	
-TollembEEK?	219
Samenvatting	221
-Het Verder Verloop	222
1. De Keure van 1211	222
2. De ontginningen van 1218	222
3. De scheiding van Herne in 1240	222
4. De eigen Indeling en Rechtstoestanden	223
1. Het Cijnsgoed	224
2. Het Vrijgoed	226
3. Het Leengoed	229
Schibbeek - Het Venererabel	229
-Pluimaart	231
-Algemene samenvatting	237
-De Bediening	240
-Het Patrimonium:	240
1. Het Curegoed	240
2. Het Kerk- en Armengoed	242
3. De Kapelanie	243
-De Kerk	243

Sint-Pieters-Kapelle

-Het Kader	245
-De Grenzen	246
-Het Ontstaan:	249
I. Het Water- en Wegennet	249
Het Waternet	249
Het Wegennet	253
II. De Structuur van de Bodem:	256
I. Het Cijnsgoed	257
1. Warde	258
2. Stiene en Remstat	269
3. Ransebecke	270
4. Russenbrouck	273
5. Mannehaye	274
6. Sint-Pieters-Kapelle	274

II. Het Vrijgoed	279
III. Het Leengoed	288
IV. Het Heroutgoed	299
-Samenvatting	300
-De scheiding van 1266	301
-De Bediening en Patrimonium	306
-De Kerk	307

Vollezele

-Het Kader	309
-Het Ontstaan:	318
I. Het Waternet	318
II. Het Wegennet	319
III. De Verdeling van de Bodem:	323
1. De Cijnzen van de heren van Edingen te Vollezele	323
2. Het Leenboek van 1466	327
3. De Pachthoven:	329
Hof ten Berg - Moregem	329
Liesbroek	335
Hof te Ham	340
Hof te Steenhout	342
Melleloe	348
Spieringen	349
Reinsberg	353
Hof te Reepingen	357
Samenvatting	360
De andere pachthoven	360
Het middengedeelte van Vollezele	361
Samenvatting	362
IV. De Dorpskom	363
V. De historische gegevens	366
-Hoe, waar en wanneer ontstond de parochie?	372
-Het verder Verloop	374
-De Bediening	376
-Het Patrimonium:	377
De Tienden	378
-De Kerk	381
-Inhoud	387

Einde Deel XXV

**Inhoudstafel - Deel XXVI
nr 1761 <Kast D2
Dekenij Halle VIII
Hove - Edingen - Lettelingen
Mark - Galmaarden**

De Moederparochie Hove en Afhankelijkheden Edingen en Lettelingen 5

-Het Kader	8
-De Bewoning	10
-Het Ontstaan:	11
I. Het Waternet	11
II. Het Wegennet	14
III. Structuur en verdeling van de bodem	17
Hove	17
Graty	21
IV. De Dorpskern	22
V. De historische gegevens	29
I. Hove	31
1. Hove	31
De rechten en bezittingen van de heren van Hove	36
Motte - Het kasteel	36
2. Voorde - Fordes	44
3. Meierbos	47
4. Maulde	50
5. Ballingen	55
6. Holdre - Hour	57
7. Hourlebecque - Herlebeke	58
8. Fief ample d'Angheriel	58
9. Leengoed van Saint-Denis	61
10. Het Leengoed van de graven	67
II. Graty	67
1. Eigengoed	67
2. Bedrijfsgronden	69
3. Cijnzen en renten	69
4. De Achterlenen	71
De Motte van Gratic	74
La Palettrie	76
Seigneurie de Seclez	76
De andere Lenen	78
Samenvatting	78
Het vrijgoed en allodiaal goed	80
De verdeling van de rechten van Hove	81
Waar, hoe en wanneer ontstond de parochie?	85
-Het verder Verloop	88
-Samenvatting	99
-Bediening en het Patrimonium	105
De Kerk	106

Edingen

109

-Het Kader	111
-Het Ontstaan	116
-Anghien Castellum	118
Stemt de omvang van de stad met de omvang van de villa, het castellum	
Aenghien?	125
1. De Cijnzen	126
2. Renten	126
3. Lenen	127

-De Scheiding van de moederparchie Hove	127
-De ontwikkeling	132
-Samenvatting	140

Lettelingen

145

-Het Kader	145
-Ht Ontstaan:	146
I. Het Water- en Wegennet	146
II. De verdeling van de Bodem:	149
Kokiane - Strihout	155
Lettelingen-Dorp	161
Warelles	166
Voorde - Fordes	169
Cromière en Oelbecq	171
De omgeving van de Brusselse poort	173
Samenvatting	174
III. De Dorpskom	176
IV. De historische gegevens	179
Waar, hoe en wanneer ontstond de parochie?	180
-Het verder Verloop	183
-De bezittingen van de abdij van Aywières te Lettelingen	186
-Het Cijngoed van het kapittel van Nijvel te Beussart	187
-De Heren van Edingen dorpsheren van Lettelingen	189
-De Bediening	191
-Het Patrimonium	192
-De Kerk	192

Mark

195

-Het Kader	195
-De Grenzen	197
-Het Ontstaan:	200
I. Het Waternet	200
II. Het Wegennet	206
III. De structuren van de bodem	209
Besluit	223
IV. De Dorpskom	224
V. De historische gegevens:	229
1. Het Cijnsboek van de heren van Edingen te Mark	231
2. Terragium - Schooflanden	234
3. Het Eigengoed	235
4. Het Leengoed:	238
1. La Cour et Cense de Belle	243
1. Het hof te Belle met bijbehorend bedrijf	243
2. De Achterlenen	246
3. Het Cijns- en Schoofland	248
Samenvatting	255
2. Het Leen van Kieuvring	256
3. La Cour de Borgneval	257
4. Le Fief de la Marcq	260
5. Langerode	261
6. Kortenbeek	262
7. De Curia van de abdij van Grimbergen	265
-De beschrijving van de gronden	275
1. Het Registrum omnium bonorum	275
1. Isti qui tenent hereditatum a nobis	276
2. Iste est decima que ad nos pertinet	276
3. Ista est cultura de Weutersgate	277

4. Isti sunt homines	279
-De Inventaris van 1547-1724	280
8. De andere lenen	284
9. Ter Neppe	289
-Het ridderlijk geslacht de Marke	290
-Samenvatting en besluiten	292
-Gronden waarop de heren van Edingen rechten hadden	293
-De Oudste structuur van Mark	300
-Het verder Verloop	304
-De algemene toestand	310
-De Bediening	310
-De Kerk	311

Galmaarden

313

-Vooraf	313
-Het Kader	315
-De Grenzen	315
-Het Ontstaan:	317
I. Het Waternet	317
II. Het wegennet	322
III. De Bodemverdeling	328
Overmark	337
1. Rode - Roede	339
2. Gemelingen	341
IV. De dorpskom	343
Sint-Pauwels	349
V. De Historische gegevens	353
Waar, hoe en wanneer ontstond de parochie?	361
-Het verder Verloop	363
-De naevolge personen hebben Thiende te Galmaerden binnen de Grote Thiende	374
-De Thiende van Overmark, toebehoorende Vorst	375
-Het Hof te Tasseniers	378
-'s Herengoed	381
-De algemene toestand van de parochie	383
Samenvatting	385
-De Bediening	386
-Het Patrimonium	387
-De Kerk	388

Einde Deel XXVI

**Inhoudstafel - Deel XXVII
nr 1762 <Kast D2
Moerbeke O.L.-Vrouw
Het agglomeraat Pepingen, Beert
Bellingen en Bogaarden
Heikruis O.L.-Vrouw
Saintes - Sint-Renildis
Bierk**

Moerbeke O.L.-Vrouw

1

-Het Kader	6
-Het Ontstaan:	6
1. Het Waternet	9
2. Het Wegennet	10
3. De Dorpskom	13
4. De verdeling van de bodem	14
-Atembeke	14
5. De historische gegevens	24
-Hoe, waar en wanneer ontstond de parochie?	28
-Het verder Verloop	29
-De Bediening	29
-Het Patrimonium	29
1. Het Curegoed	29
2. De kerk- en armengoederen	30
3. De kapelanijen	30
-De O.L.-Vrouwkapelanij	30
-De O.L.-Vrouwkapel in het Raspaillebos	32
-Willem van Moerbeke	32
-De Kerk	32

Het agglomeraat Pepingen, Beert, Bellingen en Bogaarden

35

-Het Kader	36
1. Pepingen, Bogaarden, Bellingen en Beert: een oorspronkelijke eenheid?	40
2. Ferraris en het cartularium van de tienden	40
3. Van Kestergat naar Pepingen en het Elingenveld	41
4. Omtrent Beert	47
5. Omtrent Bogaarden	49
6. Hoesnaken	58
-Hebben deze vier dorpen een éénheid gevormd?	63
1. Pepingen	72
-Wat geeft het oudste leenboek?	73
-De renten of cijnsboeken	85
1. Het cijnsboek van de heren van Edingen te Pepingen en te Bellingen	86
2. Het bezit van de abdij Nijvel te Pepingen	99
3. De cijnsgronden van Herbays	101
4. Het cijnsgoed van Waver, Puttenberg, enz	102
2. Beert en Bogaarden	110
3. Bellingen	120
-Het Ontstaan:	134
Pepingen Sint-Martinus	134
1. Water- en wegennet	134
-Het Waternet	134
-Het Wegennet	137
2. De verdeling van de bodem	140
1. Beringen	141
2. Pepingen	151

3. Omtrent Beert	160
4. De tienden van Terhope binnen der prochie van Pepingen	163
Beert Sint-Augustinus	172
Bellingen O.L.-Vrouw	177
Bogaarden Sint-Theodardus	183
-De dorpskommen	194
1. Pepingen	194
2. Beert	204
3 Bogaarden	209
4. Bellingen	215
-Het verderVerloop	224
Hoe zag de toestand er uit voor het kapittel van Nijvel na 1138?	238
De stichting van twee kloosters	242
De algemene toestand van de parochie	253
Het wereldlijk bestuur	254
De heren van Pepingen	254
De erfmeierij	256
De schepenbank	257
-Het Patrimonium:	258
Beert	258
De Cure	260
Het kerkinkomen	262
Bogaarden	263
Bellingen	264
-De Bediening	266
-De kerken	267
1. Pepingen	267
2. Bogaarden	267
3. Bellingen	271
4. Beert	273
-Samenvatting	274

Heikruis O.L.-Vrouw

277

-Het Kader	277
1. Het Water- en Wegennet	278
-Het Waternet	278
-Het Wegennet	282
2. De dorpskom	284
3. De verdeling van de bodem	285
-Het bosareaal	290
4. De historische gegevens	304
-Hoe en wanneer ontstond de parochie?	305
-Het verder Verloop	307
1. Het personaat van Heikruis en zijn bezittingen	307
2. Het Leengoed	312
3. Het cijnsgoed	317
4. Het vrijgoed	319
-De Bediening	320
-Het Patrimonium:	321
1. Het Personaat	321
2. Het Curegoed	321
3. Het kerkgoed	322
4. Het armengoed	324
5. De kapelanieën	326
6. De Kerk	328

Saintes - Sint-Renildis**329**

-Het Kader	329
-Het Ontstaan:	334
1. Het Waternet	334
2. Het Wegennet	336
3. Het anthropo-geografisch milieu	338
-Steenhaut	338
-Herrebeek	338
-Moussain	342
-Wiesbeek	346
-Laubeek	349
4. De Dorpskom	354
5. Het domein Saintes:	358
-De vijf villae van Sint-Renildis	358
-De structuur en de evolutie van het domein	360
-Waar, hoe en wanneer ontstond de parochie?	368
-Wiesbeek	370
-Het verder Verloop:	371
-Moussain	380
-Herrebeek	381
-Wiesbeek	382
-Laubeek	382
-De algemene toestand van de parochie	385
-De Bediening	385
-Het Patrimonium:	386
1. De Curegoederen	386
2. De kerkgoederen	386
3. Het kerkgoed van Wiesbeek	390
-De Kerk	392
1. Saintes	392
2. Wiesbeek	392

Bierk Sint-Martinus**393**

-Het Kader	393
-Het Ontstaan:	396
1. Het Waternet	396
2. Het Wegennet	397
3. De historische- geografische elementen	400
-Kehain	400
-L'Epine	402
-Ham	402
-Boussart	412
-Annecroix	414
-Lionne	414
-Le Spinoy	417
-Le Sartiau	417
-Andere gebieden	418
4. De Dorpskom	421
5. De historische gegevens	422
-Waar, hoe en wanneer ontstond de parochie	427
-Het verder Verloop	729
Sint-Denis	430
Sint-Woutruide	430
De abdij Ninove	431
Cambron en Aywières	432
De Heren van Edingen	432
-De Bediening	433

Einde Deel XXVII

Dit document werd gemaakt met [Openoffice.org](https://www.openoffice.org)